

Kaip žinome, Amerikos dviejų vadovaujamų — Republikonų ir Demokratų partijos laiko savo konvencijas kas keturi metai. Kartais tos konvencijos įvyksta skirtinguose miestuose, o kai kada tame pačiame mieste.

Keistas supuolimas. 1932 metais tos abi konvencijos įvyko Chicagoje. Republikonai nominavo į prezidentus tuolaikinį prezidentą Herbert Hooverį; demokratai — New Yorko valstijos tuolaikinį gub. Franklin D. Rooseveltą. Rooseveltas orlaiviu atskrido į Chicago pasakyti "acceptance speech".

Šiais metais vėl tos abi konvencijos (viena įvyko, kita dar įvyks) Chicagoje. Demokratai, greičiausiai nominuos esamąjį prez. F. D. Rooseveltą. Republikonai nominavo šiais metais esamąjį New Yorko valstijos gub. Thomas E. Dewey ir pastarasis taip pat atskrido orlaiviu iš New Yorko pasakyti "acceptance speech".

Žmonės sako, jog istorija pasikartojta. Jeigu ištikro taip būtų, tai štai kokius gautum rezultatus: 1932 nominuotas New Yorko gub. sumušė tuolaikinį prez. Hooverį, tai dabar nominuotas New Yorko gub. Dewey turėtų sumušti (jeigu bus nominuotas) dabartinį prezidentą Rooseveltą. Well, pagyvensim, pamatysim ar ta istorija pasikartos.

Vis kas kart, tai šen, tai ten išgirsi daugiau ir daugiau raginimų vieningai darbuotis Lietuvos labui. Ir veik visi tie raginimai ateina iš tos pusės, kuri negali surasti kelių ešimui prie vienybės. Paviršutiniai žiūrint ir atrodo, kad yra žmonių, trokštančių vienybės, bet kiti jų prie vieningo darbo neprileidžia. Bet labiau įsigilinus pamatai visai ką kita.

Tie "trokštantai" vienybės dar jokio akto nėra padarę linkui vienybės. Tiesa, jie yra išnešę rezoliuciją, reikalaujančią vienybės bet jų visas elgesys neatitinka net nei tos rezoliucijos dvasiai. Kalbėti apie vienybę, o kitu keliu visus pirvinti, pavadžiuoti ir net kriminaliai įtarinėti, tai nėra vienybės trokštančių darbas.

Tie, kurie apie vienybę daug kalba, neranda kelio prie jos prieš, mes štai ką norime pasakyti. Trys žymiausias Amerikos lietuvių organizuotos grupės dirba iš vieno: dirba, kaip lygus su lygiu, palikdami savo grupių reikalus savo centruose. Dirba kaip viena grupė ir vienos grupės naudai — Lietuvos naudai! Jeigu kiti to negali padaryti, tai čia ne mūsų kalbė. Bet kas neranda kelio eiti su kitais, lai dirba vieni ir vietoj eikvoti savo laiką ir energiją purvais drabstymui kitų, lai tą viską sunadoja tam pačiam tikslui, kuriam dirba ir anos trys grupės.

Buvęs Lietuvos prez. A. Smetona yra pareiškęs štai ką: "Mūsų viršiausias tikslas yra telkti tautinės pajėgos ir taikinti jas taip, kad darbe neprieštarautų vienos kitoms, kad iš vieno ar šaliniais eidamos, netrukdytų vienos kitų."

Dewey-Bricker Republikonų Kandidatai 1944

Rusai Smarkiai Verziasi Link Minsko ir Rostovo

Iš Londono Pasiekė Mus Liudna Naujiena

Aviacijos majoras Marcinkus, savo laiku pasižymėjęs drasa ir sumanumu Lietuvos karys, Lietuvos okupacijos metu įstojo į britų karo aviacijos tarnybą — (RAF), dalyvavęs ekspedicijose prieš Ašies jėgas kaip pilotas lakūnas ir del to patekęs vokiečiams į nelaisvę, — esąs dabar žuves nuo gestapininko šūvio neva bandant pabėgti iš koncentracijos stovyklos Vokietijoje. Didvyri lakūna telydi garbė ir amžina atilsis.

Apie Romos Lietuvius

Birželio 18 d. Mackay radio pranešė iš Vatikano, kad Romoje gyvenantieji lietuviai, jų tarpe Vyskupas Bučys, per karo veiksmus nenukentėjo. Romos lietuviai, tikėdami, kad Romos išlaisvinimas per Alijantus ženkla evetualų Lietuvos išvadavimą iš svetimųjų jungo, siunčia Amerikos broliams ir seserims savo geriausius linkėjimus.

Lietuvos Ministras Vatikane p. St. Girdvainis pilnas džiaugsmo, kad izoliacija pasibaigė. P-nas S. Lozoraitis, buvęs Lietuvos Užsienio Reikalų Ministeris, laimingai pergyvenęs Romos apsupimo laikus, dėkingas Alijantams už išlaisvinimą, vėl stoja į aktyvią talką Lietuvos Nepriklausomybei apginti.

Karo Išlaidos Gegužės Mėnesyje Siekė Netoli 8 Bilionų Dolerių

Jungtinių Valstybių karo išlaidos pre gegužio mėn. pasiekė \$7,918,000,000, t. y. \$425,000,000 virš balandžio mėn. išlaidų, arba 5.7% daugiau, kaip praneša War Production Board. Tai yra didžiausias vieno mėnesio išlaidos šio karo metu.

Mūsų spaudos darbe nėra materialio pelno, tik pasišventimas.

Čia yra pareikšta sveiką mintis, kurios, apgallėtina, nesuaprinta net didžiausi to amens gerbėjai. Labai gaila!

Sakoma, kur kokį sviedinį ne sviesi, vis ką nors paliesi. Republikonai Chicagos konvencijoj nominavo Thomas Dewey ir John Bricker. Trūmpai dabar sakoma "Dewey-Bricker".

Be štai Californijoj yra žmogus, kurio pirmas vardas yra Dewey, o pavardė — Bricker. Dabar jo draugai ir pažįstami, juokaudami sako, jog jis gali būti išrinktas prezidentu ir vice-prezidentu sekančių rudenį. Keistas supuolimas, ar ne?

Manoma, Jog Vokiečiai Trauksis Iki Bug Upės

Maskva. — Rusų kariuomenės besistumiančios prie Minsko ir Rostovo, stumia nazius atgal į Varšuvą ir Berlyną tuo pačiu keliu, kurį vartojo Napoleonas pasitraukdamas iš Maskvos. Rusai jau randasi apie 30 mylių nuo tos Baltgudijos sostonės.

Rusai iš pietryčių ir šiaurčių vis labiau nazius spaudžia ir graso jų armijų apsupimui.

Kad rusams taip gerai sekasi, manoma jog Hitleris bus savo didžiumą kariuomenės atitraukęs į trumpesnę frontą, gal net iki Bug upės.

Lietuviui Nuosavybės Dokumentas, Vokiečių Atiduodamas Ukis

Ūkininkas Rimkevičius iš Bartkūnų km. Krekenavos valsč., gavo pakvietimą geg. 11 d. atvykti Kaunan ir iš paties Gen. Komisarą p. Rentelno rankų atsiimti nuosavybės gražinimo aktą.

Nespėjo žmogus nei pasiguosti kaimynams apie tą žinią, kaip gavo naują pranešimą, geg. 9 d. atvažiuoja jo ūkį perimti repatrijantų šeima, o jis, kaip ir visi kiti, to likimo ištikti su 16 kg. mantos turi išsikraustyti... kur akys veda, kur kojos neša...

Kas daryti? Griepti kiek galint daugiau daiktų ir prisiglausti pas giminę ar prietelį, ar, palikus viską, važiuoti Kaunan, atsiimti nuosavybės gražinimo dokumentus? Kaimynų patariamai išskuba Kaunan. Gegužės 11 d. pirmoje 50 "laimingųjų" partijoj pats Rentelnas Rimkevičiui įteikia nuosav. gražinimo aktą.

Grižęs žiūri — ūkyje apgyvendinta ir jau šeiminkauja vokiečių šeima. Jis rodo jai nuosavybės dokumentus, o jie apgyvendinimo ir ūkio perdavimo aktą. Ir taip: lietuviui nuosavybės gražinimo aktas, o vokiečiui ūkis...

Suomiai Nusitarė Dar Nesitraukti iš Karo

Stockholmą pasiekusios žinios skelbia, jog suomiai nusitarė dar nesitraukti iš karo. Nors Suomija yra atsidūrusi begalo kritiškoj padėty, bet Sovietų Rusijos padiktuotos sąlygos yra tokios skaudžios, kad suomiai joku būdu jų negali priimti.

Sakoma, kad būk Hitleris yra pažadėjęs suomiams pagelbą. Tačiau sunku tikėti, kad ta jo pagelba būtų efektinga, kadangi jis pats turi pilnas rankas Italijoje, Prancūzijoje ir rytų frontė.

Thomas E. Dewey, Republikonų kandidatas į S. V. prezidentus. Dabar Dewey eina New Yorko valstijos pareigas.

APIE MIRTĮ ŽYMESNIŲ LIETUVOS VISUOMENININKŲ IR KAVATOJŲ

Jie Kovojo Prieš Bolševikus ir Nazius, Bet Neteko matyti Savo Kovų Vaisių

Pastaruoju metu Lietuvoje yra mirę eilė tautos kultūriniam gyvenime pasižymėjusių lietuvių. Per neutralius kraštus atėjusios patikimos žinios praneša apie mirtį šių lietuvių:

Zinomas teisininkas Vladas Stašinskas: Amerikos lietuviams gerai žinomas, buy. "Ateities" redaktorius ir ALT. Sandaros priėmimo (Konstitucijos) autorius, profesorius Albinas Rimka, skaitęs Vytauto Didžiojo Universitete Kaune paskaitas statistikos, ekonomikos ir finansų klausimais ir kartu dirbęs Lietuvos Banke.

Teislininkas Liudas Ciplijauskas: prieš Pirmąjį Pasaulinį karą aktyviai dalyvavęs lietuvių tautiniam judėjime ir priešaristinėje veikloje, ypatingai aktyviai veikdamas "Sviesos" draugijoje, už ką 1908 metais kartu su Dr. K. Grinium, Dr. J. Staugaičiu ir kitais buvo uždarytas pusė metų Suvalkų kalėjime, Besikuriančioje Lietuvoje buvo Marijampolės Apygardos Teismo Pirmininku, o nuo 1934 m. Vyr. Lietuvos Tribunolo Pirmininku.

Medicinos daktaras Juozas Ciplijauskas, Liudo brolis, taipgi aktyviai dalyvavęs veikloje prieš caro valdžią, o nepriklausomos Lietuvos laikais — nuo 1923 m. ištisą dešimtį metų buvęs Vytauto Didžiojo Universiteto Moterų Klinikos asistentu, o nuo 1933 metų Klaipėdos Raudoonojo Kryžiaus Ligoninės direktorium ir moterų skyriaus vedėju.

Zinomas Vilniui Vaduoti Sąjungos veikėjas Andrius Rondonanskis (Randomonis), per kelis metus iš Kauno radio stoties daręs pranešimus lenkiškai į Vilniaus krašto gyventojus.

Buvęs Vlastybės Tribunolo vyr. prokuroras Jurgis Kalvaitis. Taip yra mirusių visa eilė žymių Lietuvos moterų, kurių tarpe: Bronislava Biržiškienė, prof. Mykolo Biržiškos žmona, prieš Pirmąjį Pasaulinį Karą aktyviai veikusi Lietuvos Socialdemokratų Partijoje, o nepriklausomos Lietuvos laikais aktyviai dalyvavusi Lietuvos moterų organizacijose, ypatingai savo energiją kreipdama į Vilniaus krašto lietuvių vaikų ir badaujančių bei tremtinių šelpimą.

Antanina Prielgauskienė-Glebačiūtė, pedagogė ir bilogė mokslininkė. Nuo 1919 metų mokytoja. Įvairiose Lietuvos mokyklose, kaip Jonišio progimnazijoje, Kauno suaugusių gimnazijoje ir kt. 1930 metais baigė Vyt. Didž. Universitete biologijos skyrių, o 1939 m. gavo biologijos daktoro laipsnį tam pat universitete, tuo tapdama pirmoji moteris V. D. Universitete tos rūšies laipsnį gavusi.

Taipgi patirta, kad yra mirusios Juodakienė, veikiausia bus prof. Juodakio našlė, ir senutė Leonienė, matomai teisininko prof. Leono našlė. Mirimo datų nepatirta.

Mano supratimu, Europą turėtų tvarkyti ne politikieriai ir ne diktatoriai, bet "real estate" agentai, kurie iš rekordų greičiau pasakys kokie žemės plotai kam priklauso.

Alijantų Nuostoliai Normandijoje

Invazija Amreikai Kai-navo Virš 24,000

Alijantų Bendri Nuostoliai Yra 40,549

Supreme HDQ. birželio 28 — Vyriausia alijantų vadovybė šiomis dienomis paskelbė, kad bėgyje pirmųjų dviejų savaičių invazijos, alijantų nuostoliai siekia 40,549 asmenų, įskaitant 24,162 amerikiečių nuostolius užmuštais, sužeitais ir dingusiais. Sios skaitlinės neįima paskutinės savaitės kovų Cherbourgo užėmime, arba dabartinių kovų Caen apelinėje, kur taip pat yra nemaži nuostoliai.

Normandijos kovoje, nuo birželio 6 iki 20-tos periode žuvo 5,287, kurie dalinasi sekančiai: 3,082 amerikiečiai, 1,842 anglai ir 363 kanadiečiai.

Prieš šiuos alijantų nuotolius Normandijoj iki Cherbourgo puolimo apskaitliuojama, kad iš viso ten žuvo bei į nelaisvę pateko apie 70,000 vokiečių.

Pirmos Dvi Dienos Buvo Blogiausios

Didžiausi amerikiečių nuostoliai pasireiškė pirmomis dienomis invazijos, ant taip vadintų "beach heads". Tai buvo pirmieji išbandymai, kuomet amerikiečiai turėjo pralaužti vokiečių apsigynimo linijas. Anglams ir kanadiečiams buvo daug lengvesnės sąlygos, ir todėl mažesni nuostoliai.

Abelni alijantų nuostoliai bėgyje dviejų savaičių laikotarpiu:

Amerikiečių — 3,082 užmušti, 13,121 sužeisti ir 7,959 dingę — viso 24,162.

Anglų — 1,842 užmušti, 8,599 sužeista ir 3,131 dingę.

Kanadiečių — 363 užmušti, 1,359 sužeisti ir 1,093 dingę — viso 2,815.

Prieš šiuos nuostolius yra virš 32,000 vokiečių paimta nelaisvėn ir dar daug šimtų yra paimti, bet nesuskaityti; taipgi daug sužeistų ir užmuštų.

Pagal nuosimčius:

Abelni nuostoliai dalinasi sekančiai:

Iš 40,549 — 5,287 užmušti, 23,079 sužeisti ir 12,183 dingę. Iš viso nukentėjo tryliktas nuosimtis, arba 13 vyrų iš šimto. Amerikiečių užmuštų buvo — 12.7; britų 13.5 ir kanadiečių — 12.9.

Iš skaitomų dingusiais, dalis yra užmušti, kiti yra patekę į nelaisvę.

Dabar, kai Prancūzijos pakrantės eina atkaklius mūšiai, o rytų fronte viskas ramu, ar nevertėtų mūsų komunistams pareikalauti, kad Stalinas atidarytų antrąjį frontą?

Anglų Nuotoliai Italijoj Siekia Virš 73 Tūkst.

Londonas. — Anglų premieras Churchill pranešė parlamentui, Britų nuostoliai Italijoj, nuo įsiveržimo į tą kontinentą iki šių dienų yra 73,122 užmuštais, sužeitais ir dingusiais. Ta skaitlinė dalynasi taip: 14,331 užmuštais, alijantų nuostoliai siekia 40,549 asmenų, įskaitant 24,162 amerikiečių nuostolius užmuštais, sužeitais ir dingusiais. Sios skaitlinės neįima paskutinės savaitės kovų Cherbourgo užėmime, arba dabartinių kovų Caen apelinėje, kur taip pat yra nemaži nuostoliai.

Koki nuostoliai oro ir jūrų pajėgų, per tą laikotarpį, nepa-duodama.

Abelni nuostoliai bėgyje keturių metų karo yra 667,159 — 158,741 užmušta, 78,104 dingę, 159,219 sužeista ir 270,995 patekę į nelaisvę. Iš viso civilių žmonių nuostoliai — 109,101; merchant marine 30,314.

Kanadiečių nuostoliai Italijoj iki puolimo Romos 11,340, kurių 2,268 užmušti arba mirę nuo žaizdų; 8,572 sužeista ir 500 patekę į nelaisvę.

Krautuvės Padeda 5-jai Karo Paskolai

Jungtinių Valstybių 5 milijonai detaliųjų parduotuvių tarnautojų naudoja savo pardavimo talentus tautos Penktam Karo Paskolos Vajui. Pardavinėjimo kvota kiekvienam tarnautojui numatyta \$300 "E" bonais, ar visiems maždaug \$1,500,000,000, kaip praneša Retailers' War Bond Campaigning Committee.

Pasirinkę šūkiu "Back the Attack — Sell More than Before", krautuvės miestuose, miesteliuose ir kaimuose visame krašte stoja į vajų puošnias įsibandinami langus ir gatves, ruošdami pardavimų kontestus, specialius "Svyrbiausiųjų įvykių" minėjimus ir dėdami visas pastangas atsiekti jiems paskirtą tikslą.

Kiaušinių Ištekliai Prašoka Sandėlių Talpas

Kiekviena Amerikos šeiminių kė yra raginama pirkti ekstra tuziną kiaušinių ir pasidėti juos šaldytuve. Tuo ji padės išristi skubią sandėlių talpos problemą.

War Food Administration raportuoja, kad yra daugiau kiaušinių krašte negu krašto šaltieji sandėliai gali suimti. Yra 1,400 vagonų — 25 milijonai tuzinų — kiaušinių, kuriems nerandama sandėlių.

"Mums reikalinga kiekvieno Amerikos namo pagelba", pareiškama, kad išvengtų sandėlių trūkumo ir išgelbėti nuo sugedimo kiaušinius, kurie bus reikalingi ateičiai."

Pirkite Karo Bonus ir Stamps.

SANDARA

LITHUANIAN NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

Published Every Friday by the

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA

Editorial Office:

840 West 33rd St., Chicago

Telephone Yards 4789

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas PENTADIENIA. Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, 840 West 33rd St., Chicago, Illinois

UZSAKYMO KAINA:

Suvenyrose Valstyjose metams \$2.00
Užienyje metams \$3.00

Vokiečių Šeimininkavimas Lietuvoje

Vokiečiai dar 1939 metais susitarė su bolševikais Lietuvą pasidalinti, bet 1941 m. paėmė Lietuvą ir užgnaužė Lietuvos Nepriklausomos Valstybės gyvenimą, dėl kurio buvo aukotas partizanų kraujas. Tai įvyko 1941 m. rugpjūčio 5 d., kada p. Rentelhas laikinos vyriausybės nariams pareiškė, kad jis perima administravimą. Tą dieną laikinos vyriausybės protokole pažymėta: perėmus Lietuvos administravimą vokiečių civiliai valdžiai, laik, vyriausybė prieš savo valią yra priversta savo veikimą sustabdyti. Tokį formulavimą pranešė Rentelnui, uždejo vaikina, ir tokiu būdu rugpjūčio 5 d. yra nepriklausomos Lietuvos užgnaužimo ir civilvervaltungo šeiminkavimo pradžia.

Tarp civilvervaltungo „nuopelnų“ Lietuvos gyventojams vokiečių propaganda p. Rentelno lūpom vėl suminėjo žemes gražinimą ir Lietuvos teritorijos praplėtimą. Tačiau Rentelnas ir vėl nutylėjo, kad jis negalėjo žemes gražinti, nes tautinės vyriausybės jau buvogražinta; dėl to civilvervaltungas vienu iš savo pirmųjų potvarkių vėl atnaujino visus bolševikiškus įstatymus, vadinas, iš naujo nacionalizavo žemę ir namus, sukompromituodamas savo pareiškimas kovoje su bolševizmu.

Visiems žinomas krašto sujudimas dėl tos bolševikinės tvarkos sugražinimo, ligi civilvervaltungas buvo priverstas nacionalizaciją atšaukti. O dėl naujos teritorijos prijungimo prie Lietuvos, tai p. Rentelnas nutylėjo, kad pietinės dalys, grynai Lietuviškos, nepaisant jų prašymų prijungti prie Lietuvos, bu- prijungtos prie Reicho.

Nepasimokė ir p. Rentelnas, nurodinėdamas kaip ir seniau lietuvių tautai jos kelią — būti klusniu vokiečių tarnu ne tik su savo turto, bet ir su savo laisve ir gyvybe. Jis padarė moralizuojamą išvadą: arba prieš bolševizmą su Vokietija ir vardan Vokietijos, arba prieš Vokietiją su bolševizmu ir vardan bolševizmu. Tačiau lietuviams kito kelio nėra kaip lietuviškas kelias — nei vokiškas, nei bolševikiškas.

Ligšiolinė linija turi būti išlaikyta ligi galo, nes ji sveikiausia ir tautos dabartiniam siekimam ir ateičiai. Tik ji pareikalaus dar daugiau tarpusavio sutarimo, kuris galimas ypačiai tada, kai atskiru asmenų ir visuomeninių grupių nusistatymai pagrindiniais bruožais sutaps ne tik trumpom, bet ir tolimom distancijoms, ne tik dėl okupacinio režimo, bet ir dėl valstybinio gyvenimo organizavimo laisvoje Lietuvoje. Iki to laiko sunkių dienų dar bus

Ir juo labiau vokiečiam nesiseks, juo nervingesnį civilvervaltungo šėlimą teks pakelti lietuvių tautai. Bet toks šėlimas sykių bus ir ženklas, kad rudoji Vokietija strimagalviais, eina į tuos pačius krioklius, į kuriuos pakliuvo ir sudužo juodoji Italija.

Republikonai Nominavo Kandidatus

Šią savaitę įvykusi Chicagoj Republikonų Partijos konvencija atliko du svarbiu dalyku: nustatė ir paskelbė savo vidaus ir užsienių klausimais platformą ir nominavo kandidatus — New Yorko valstijos gub. Thomas E. Dewey ir prezidentus ir Ohio valst. gub. John W. Bricker ir vice-prezidentus.

Siandiena mes nesimišime detaaliai negripėti nei platformos, nei kandidatų kvalifikacijų. Tam bus patogesnis laikas, kuomet matysime kitos partijos — Demokrātų platformą ir kandidatus.

Kiek tas paliečia mus, lietuvius, tai šių metų rinkimai yra svarbesni už bile kuriuos nacionalūs rinkimus praityje, nes nuo jų daug priklausys ir mūsų senos tėvynės likimas ir ateitis, kuomi mes esame taip gliliai interesuoti.

Taipgi būsimų rinkimų metu mums teks būti didesniais diplomatais, negu praityje, nes šiandiena dar sunku pasakyti kurį mums teks maldauti užtarimo mūsų senos tėvynės. Tai būtų gerai, kad mūsų redaktoriai ir šiaip politikai, dabar, bearos metu, pasiimtu atostogas ir pasimokintų daugiau diplomatijos, kuri bus mums reikalinga.

Lenkai Vėl Kelia Galvas Lietuvoje

Sužinota, kad lenkai Lietuvoje steigia savo organizacijos skyrius, kurių tikslas atėjus momentui prijungti Lietuvą prie Lenkijos. Klekvienuam skyriui yra atsiųstos anketos, kuriose klausiama, ar lietuvių laikymasis Lenkijos atžvilgiu pasikeitė ar ne. Atsakymas, kad tas pats laikymasis, tik taktika pasikeitusi.

Toliau klausama ar vyskupas Rejnys yra lojalus po Romos įspėjimo lenkams; (jokių įspėjimų negauta — red.) atsako, kad dar daugiau varo lietuvišką propagandą, ir kiti klausimai. Be to ragina lenkus sudarinėti lietuvių sąrašus, kurie yra palankūs. Ypač aktyviai tame darbe pasireiskia Panevėžio ir Vilniaus lenkai. Kai kur bažnyčios vardu renka aukas slaptai sąjūdžiui reimti. Iš Vilniaus atvežę medžiagas maino į šovinius mokėdami už šautuvo šovinį net iki 5 RM. Žodžiu lenkai renjasi.

Reiškia, lenkai iš savo nelaimės nepasimokino. Po pereinio prie ketvirto padalinimo ir sugriovimo. Jeigu jie prie to rengiasi prie ketvirto padalinimo ir sunaikinimo. Jeigu prie rengiasi ir po šio karo — gali juos priversti prie penkto ir paskutinio padalinimo. Tai tauta, kuri niekuomet nėra prisotinama!

Kokiose Aplinkybėse ir Sąlygomis Yra Leidžiama Pogrindžio Spauda Lietuvoje

Požemio Spaudos Reikšmė Okupuotoj Lietuvoj

"Nepriklausomos Lietuvos" Metinių Sukaktuvių Proga

Dvasinis mūsų visuomenės lūžis lietuviškąja linkme yra toks didelis ir gilus, kad nereikalingas nė įrodyti. Jau paties, kad kraštas pajėgė pasipriešinti mobilizacijai ir atmetė vokiečių organizuotą lietuvių legioną, yra tų milžiniškų atmainų rodiklis. Daug to buvo priešais, bet svarbiausią vaidmenį suvaidino mūsų laisvųjų pogrindžių spuda, į kurią rikiuojasi visas kraštas, nes tuo tarpu ji, ir tik ji yra lietuvių viešosios nuomonės reiškėja, nors pati, palyginti, dar jaunuotė. Mes teminim tik savo metines, kiti už mus dar jaunesni.

Per metus teisleidome vos 21 numerį, bet su bendru 98,000 metinių tiražų, ir 2 ekstras leidinius. Neprkl. Lietuvos tiražas prilygsta maždaug prieš 10 15 metų turėtus mūsų savaitraščių tiražus, bet kadangi N. L. nekolekcionuojama, tai jos skaitytojų skaičius yra žymiai didesnis. Tai jau slaptosios spaudos savybė. Už tai esam dėkingi platintojams ir skaitytojams.

Laikraščio darbas nėra lengvas. Išleisti technišker darbai 9 darbo dienų, taigi, per metus teko dirbti 189 darbo dienas. Reikalinga dar truputį ir nerpų, nes leisti laikraštį yra tiek pat gyvybei pavojaus, kaip ir kareiviui mūšio lauke. Del tokiu darbo sąlygų skaitytojai bus atlaidūs del tų ar kitų netobulumų, netikslumų, kuriuos ir mes patys matome ir patys del jų sielojamės.

Ligšiol net daug dalykų reikėjo nutylėti, nenagrinėti, nes visos pastangos teko nukreipti į visuomenės susiorientavimą, kad niekas nesileistų išprova kuojamas, kad kraštas taupytų savo jaunimą ir karines pajėgas, kad negalima tautos pajėgų tvarkyti pagal okupantų įgeidžius, ar pagal nutarimus savųjų išdavikų, bailių ar tų, kurių vyriausias gyvenimo idealas — "gardaus valgio šaukštas". Cia visu frontu laimėta. Kraštas rikiuojasi į laisvąją spaudą.

Antruosius metus pradėdami, stovim prieš naujus didelius sunkumus ir svarbius įvykius, kurie gali pareikalauti tiek iš mūsų, tiek iš visos mūsų visuomenės kai kurių apsisprendimų.

Būdami realūs ir teisingi, būsim pakankamai stiprūs numest okupacinį jungą, išplėst iš okupanto ginklą ir kardų-ugnim įsijungti į laimėjimą, į laisvų nepriklausomų valstybių tarpą. Mes rikiuojamės į visų pavergtųjų Europos tautų laisvės kovas, nes jų siekimai visiškai atitinka mūsų siekimus.

Vokietija karą jau pralaimėjo. Dabar kariaujama tik del kapitaliacijos sąlygų.

Mūs visuomenės dvasios pakilimas, pogrindžių Lietuvos nuolat puoselėjamas, sutauptys ir išsaugos krašte galimai daugiau gyvų žmonių ir kartu resursų, kuriuos mums teks mest susidarinti jėgų santikį mūsų rajone Lietuvos nepriklausomybei atsteigti. Tam mes savo nei jėgų, nei darbo niekad nesigailėsim, nes norim laisvai ir nepriklausomai gyventi.

Lietuvos laisvė jau bėkšta.

Reklama, Kuria Sandara Gauna Dykai

Vėliausioje Clevelandiško la kraščio laidoje Sandara ir sandariečiai gavo \$75.00 vertės skelbimą. Bet kadangi tas skelbimas (visas puslapis) buvo idėtas be atšiklausimo Sandaros ir sandariečių, Sandara nėra obliguota, kitaip sakant: gavo skelbimą dykai. Įsivaizduokit, visą puslapį pašvėsti kitų naudai, tai yra savos rūšies saužudystė. Bet negi tie žmonės tokius dalykus supranta. Jeigu to laikraščio leidime būt interešuoti bent keli asmenys, tokių dalykų netoleruoti. Bet kuomet nesti vienas "diktatorius", visko gali tikėtis (diktatoriai daug kvailių dalykų atlieka).

Tai visai malimalienei antrašė uždėta: "Kokiu Tikslu Mikas Vaidyla, Sandaros Redaktorius, Lankėsi Naujojoj Anglijoj", ir po ta malimaliene, apie dviejų su puse špaltos, pasorašo neva koks tai "Sandarietis". O toliau dedamas prierasas (nepasakyta, kas tą prierasą daro). Kaip pats raštas, taip ir prierasas perdėm yra — tik paprasti dirviški plepalai, kokius gali iškepti tik protiškai kvarktelėjęs asmuo ir todėl rimto dėmesio netenką kreipti. Žodžiu sakant, yra pakvaišelių darbas ir daugiau nieko.

Vieną ką galima pasakyti, tai ko tautininkai apie sandariečius ir jų vadus daugiau panašių nesamonių rašys, tuo jie sandariečius stipriau ir vieningiau prieš save nustatys.

Portable Kitchen for Nazis on Eastern Front

This picture, received through a neutral source, shows members of a German anti-aircraft gun crew snatching a few moments from Russian air attack to grab a bite to eat, somewhere on the Russian front. The food which they seem to be eating with great relish, apparently was prepared on a portable stove.

Pirkim Paskolos Bonus

Paremkime Karo Akciją Savo Dolieriais

Penktoji Karo Paskola

Pirkti karo bonus tai yra mažiausia, ką amerikietis civilis gali daryti. Priimkit tai nuo vyrų, kurie tai žino. Priimkit tai nuo vyrų, kurie nešioja Purple Heart, gautą ar tai Anzio, Romoje, Admiralaty salose, Marshalls salose, Afrikoje ar Sicilijoje, ir kurie dabar randasi Walter Reed, kariuomenės svarbiausioje ligoninėje.

Paklauskite bent valandėlei interview su sekančiais kariais, visi jų turi Purple Heart: Pfc. Morris Feinstein; Pvt. Chester Ciczwisz, private Joseph R. Caffarella, ir private Ernie Lombardi.

"Žmonių, kurie Italijoje buvo vokiečių bombarduojami, nereikia vilioti pirkti karo bonus," pasakė vienas jų, kuris išbuvo keturis mėnesius tose kovose, negaudamas švairių baltinių per visą tą laiką. "Jie taip pat nesisikundžia racionavimu. Jie labai dėkingi, jei gauna vieną kambarį visai šeimai, ir jei jie iš viso turi bet kokius drabužius, tai žino, kad tai viskas, ką jie turės iki karo pabaigos."

"Jeigu žmonės, skaitydami apie inyaziją dabar dar nepirk bonų, tai ką mes besakytume vistiek tas negelbės." Taip pasakė vaikas, gulįs oksigeno dėžėje.

Perkant karo bonus Penktoje Karo Paskoloje dabar padės vyrams kovojantiems Prancūzijoje ir kovojantiems prieš japonus, ne vien tik kadangi pinigai reikalingi karo ginklams

Mussolinis Pasiėmė Iš Valstybės Išdo Milionus Dolerių Kas Metai

Roma. — Ne visuomet diktatoriai ateina su kitais tikslais — ješkodami garbės arba turto. Vienas tokių buvo Benito Mussolinis. Po priedanga gelbėti šauno europininkų, jis turėjo didybės maniją ir įvisur tokiu pozavo. Antra — turėjo gražias damas, jas užlaikė gražiausioje palociuose, kur jis praleisdavo savo atliekamą laiką.

Dabar paaiškėjo, kad jis pasiėmė iš gelžkelininkų kooperatyvų krautuvių \$4,500,000 savo viešpatavimo laikotarpyje. Apart to, jam buvo leista pasiimti po vieną milijoną lirų dieną iš valstybės išdo nenumatytiems reikalams, ką jis ir darė per 22-jus metus.

Reiškia, diktatūra jam gerai apsimokėjo. Tačiau, su pabaiga diktatūros, baigiasi ir jo amželis — drauge ir gerieji laikai.

Žiauri Hitlerio Ranka Skaudžiai Palietė Lietuvos Moterį

Niekina hitlerininkai moterį vokiečių, bet nepalyginamai labiau jie niekina Ritu tautų moterį, ypač okupuotųjų tautų moterį, ypač okupuotųjų sričių moterį, jų tarpe ir Lietuvos moterį. Okupuotųjų sričių moteris yra imamos ne tik sunkiesiems vietos darbams, ne tik vežamos sunkiesiems darbams Vokietijon, ne tik pravedamos jų naudai nelygus traktavimas su vyrais, bet jos gabenamos į pro stitucijos namus, esančius Vokietijoje ir okupuotose srityse, kurie plačiai steigiami Vokietijos armijos kariams. Plačiai yra žinomas vokiečių nazių karių smurtavimas prieš moteris okupuotose kraštuose.

Kaip gali būti nevertojamas prieš okupuotųjų sričių moteris prievartavimas, jei okupuotųjų sričių ministeris A. Rozenbergis ji moraliskai pateisina ir tiesiog skatina. Rozenbergas reikalauja nubaudimo tik už aukštesnio sluoksnio moters išprievartavimą — "rasiškai svetimo vyriškio". Jei išprievartavimas yra atliktas "aukštesnės rasės vyriškio", tai, pasak Rozenbergo, jau ne išprievartavimas, o tik "energingo vyriškio veiksmas, tik "neskaistus aktas", bet drauge "rasiškai tikslingas" savo galimomis pasėkomis.

Lietuvos moteris kenčia ne tik dėl to, kad jos hitlerininkų tiesioginiai yra engiamos ir niekinamos, bet ir dėl to, kad jos turi kentėti dėl savo artimųjų likimo. Lietuvos vyriškiai taip pat yra vežami į pavojingiausias darbus Vokietijoje ir okupuotose srityse. Dėl hitlerininkų kiles karas žudo ir Lietuvos jaunimą. — P. Pakarklis.

Gali Apsitikti

"Esu 45 metų amžiaus ir sve riu 260 svarų. Norėčiau jodinėti arkliai, bet pirma klausiu jūsų ar nuo jodinėjimo iškrypsta kojos?"

Toki klausimą prisuntė redaktorius vienas skaitytojas. Redaktorius atsakė: "Taip yra. Kojos gali iškrypti jūsų arkliai..."

Veitui Buvo Kasama

Ješkant aliejaus srovės, Fort Stockton, Texas buvo iškastas šuliny, 15,279 pėdų gilumo — (arti trijų mylių), paskiau dar siekta poros šimtų pėdų, tačiau nesurastą nei lašelio aliejaus.

Worcester, Mass.

Apie Tuos Kritikus iš Tautininkų Abazo

Kaip Pateko į Mano Rankas "Dirva"

Birželio 18tą dieną įvyko Lietuvių Remti Draugijos Centro piknikas Lake Chauncy parke, Westboro, Mass.

Kadangi buvo graži diena, tai ir vyko į pikniką. Nuvykus jau radome sandariečių atvykusių iš Monello, Norwoodo, Jamaica Plain, Dorchesterio, Bostono ir Worcesterio. Didelis būrys sandariečių ratu sustoję kalbasi tarp savęs; diskutuoja, kas vyksta ir seimus, kaip tai SLA., Sandaros ir tt. Paspaudę rankas vieni kitiems, ir aš savo dvylekį tai šen, tai ten įkišdavau.

Vienas bostonietis klausia ar aš skaičiau pereinęs savaitės "Dirvą". Atsakaiu, kad nelabai įdomiau skaityti "Dirvą". Bet jįsi man patarė peržiūrėti tą numerį. Nuėjęs prie automobilio, tuojau man ją atnešė. Pasitraukęs į nuoselę vieta atydziai perskaičiau. Vaje, vaje, ką aš išgirdau iš pono Karpius — graudžių verksmų, — net gerieji Naujos Anglijos sandariečiai užkliuvo. Turbūt trumpą atmintį turi Karpius, kad jau užmiršo ką rašė savo "Dirvoj". Juk dar tik nelabai seniai rašė: "Naujoj Anglijoj randasi apie pusę tuzino socialistuojančių sandariečių, kurie remia Valdyla". Šį kartą visos kanuolės buvo atkreiptos prieš kolonijų eilinius sandariečius veikėjus. Mat, norėta sudemoralizuoti kolonijų sandariečius. Bet nepavyko tai padaryti. Mat, Naujos Anglijos sandariečiai kaip Gibreltaro tvirtovė, buvo neperalaužiami.

Dabar atsuktos kanuolės prieš sandariečių vadą — Valdyla. Reik išesti tą "judosių". Neturėdami tvirto vado, sandariečiai gal pakriks ir Karpiui bus geresnės pasekmės. Mat jeigu nori būti generolu, turi turėti armiją, o be jos nekoks generolas. Karpius nežino kur įeikoti armijos ir todėl mano, kad tai bus geriausiai jos pajėkoti sandariečių tarpe. Tai vilkas avies kailyje.

Be to, aš manau, kad Naujos Anglijos sandariečiai labai gerai supranta tokius paukščius ir jų planus.

Pavyzdžiui, prieš porą metų sandariečiai buvo sumanę surengti Smetonai karališką priėmimą Worcesteryje. Iš vinuolikos didžiausių Worcesteryje organizacijų buvo sudarytas komitetas. Prisiėjo ir vietos biznierių, — toki žmonės kaip I. Pigaga, Bačinskis, Valungis, Vaitkevičius, Dvareckas, adv. K. Tamulionis, muzikas Dirvelis. Komitetas susidėjo iš 21 asmens. Ir kas gi įvyko? Tas visas komitetas buvo apšauktas per "Dirvą" ir "Am. Lietuvį" net "kacapai" ir kitokiais "perlais" apibarstyta.

Del ko tas įvyko? Del to, kd buvo ne "košer". Mat, rengė "posūniai". Ir štai du "sūneliai" — Simokaitis ir Lapinskas iš Worcesterio ir trečias — Čekauskas iš Hartford, Conn.

Worcesteriečiai net pasiuntė delegaciją į New Britain, Conn., kuomet ten lankėsi Smetona. Pats A. Smetona prisižadėjo būti, sutiko su tuom komitetu, bet sūnelis Chase, patarė neklauti posūnių. Ar tai mano, kad Worcesteriečiai pamirš? Tas garsus Karpius broliukas — Si-

mokaitis mylėdavo teikti komplimentus "kacapo" vardu. Dabar pats tapo kacapų donoščiku. Jei netikit, pasiskaitykite "Laisvės" No. 86-tą ir 138-tą ir patys persitiktinsit.

Kitas Karpius broliukas, Lapinskus, net grąsino Worcesterio biznierių iš biznio išvyti. Dabar vaikščioja nosį nuleidęs, kaip Simelis ošką pardavęs. O sandariečiai visur ir visuomet pirmi darbuose. Ką Worcesteris veikia, skamba po visą pasaulį. Worcesterio Sandariečiai jau virš 30 metų dirba del Lietuvos labo ir Amerikos pergales.

Worcesterio Lietuvių Bonų Komitete dalyvauja sandarietis, J. Dvareckas — iždininkas. O kur Karpius tavo broliukai — Simokaitis, Lapinskas? Ką jie veikia — gal paaiškinti?

Neturėdamas jokių faktų p. Karpius šmeižei Worcesterio lietuvius, jų atstovybę iš 11kos organizacijų; taip pat biznierių ir profesionalus. Toli gyvendamas nuo Worcesterio, neturėdamas tikrų žinių, o visgi purvinai juos ir dar neatiprašiai. Bet tai buvo jūsų amatas nuo 1926 metų.

Tas garsus Simokaitis prieš Smetonos atvykimą į Worcesterį suaukė atvirutėm, spausdintu Čekauskoparašu, vietos veikėjus ir biznierių. Kuomet nuėjom į tą susirinkimą, Simokaitis atstojęs sakė: "Jeigu kas nori prisidėti — būti komitete, padėkit po \$25.00, tai būsit. Jis sakė: "Mes jau turim sudėję \$300.00. Išvardino net ir kas davė po \$25.00, ir greit išmaršavo iš to susirinkimo. Bet Simokaitis ir po šiai dienai dar neparodė kur dingio tie \$300.00. Atskaitose niekur nebuvo.

Simokaitis atvykęs į Worcesterį pasigyrė, kad jis iššluos "sandarietišką brudą iš Worcesterio". Bet vargšas pats save išslavė. Atvykus ir apsigyvenus netoliesi, worcesteriečiai davė progą jam chamišką prakalbą pasakyti. Bet kaip greit sužinota, kas per paukštis, daugiau jau nekalba Worcesteryje. Dabar tankiai lankosi Brooklyn, N. Y.

Buvo garsiai rėkauta, kad Worcesteryje susitvers Lietuvių Vaduoti Sąjungos skyrus. Bet pakratė kojas dar negimęs. Mano nuomone su tokiems nepraustaburniai mums ne pakeliui. Sandriečiams reik jųjų saugotis, nes tai nėra rimtas elementas. Lai jie sau rėkautja, o mes, Sandariečiai, vienu keliu eidami, ramiai dirbdami del pergalės šios šalies ir išlaisvinimo Lietuvos iš svetimų jungo, — atsiėsimė savo tikslą.

— Worcesterio Sandarietis.

Amrikos Lietuviai! Prašau Visus į Talką

Ar atsimenat kai Lietuvoj stojot į talką kaimyno kviečiami ir darbas buvo padarytas gražiai ir greitai?

Lietuvos didžiausia viltis yra Amerikos lietuviai ir Amerikos valdžios užtarimas atgauti nepriklausomybę.

Čia yra reikalinga milžiniška talką surinkti porą millionų Amerikos piliečių parašų po peticija, prašant užtarimo Amerikos valdžios Lietuvos nepriklausomybės atgavimui.

Amerikiečiai maloniai pasirašo ant peticijos ir kiekvienas tampa mūsų draugas, nes jam sykiu paaiškinam tikslą tos peticijos. Tai yra gražus ir reikšmingas Lietuvos klausimo garsinimams,

'Blockbuster's' Blind Inventor Visits U. S.

Air Commander Patrick Huskinson, 47-year-old blind hero of the RAF, who invented the most lethal weapon of World War II, the 12,000-pound blockbuster, has been in Washington participating in Allied discussions on armament design and development. He was robbed of his sight by the German blitz of 1941. Photo shows Commander Huskinson and his wife during a press conference.

Rezoliucijos Priimtos Šiaurinio New Yorko Draugijų Atstovų Konferencijoj

Rezoliucija Lithuanian Amer. Information Center Reikale

Siaurvakarinio New Yorko Valstijos Lietuvių Konferencija, Gegužio 20 ir 21 dd. Binghamton, N. Y. džiaugiasi ir reiskia dėkingumą Amerikos Lietuvių Tarybai, kuri New Yorke įsteigė taip reikalingą ir seniau lauktą informacijų centrą.

Konferencija savo atstovaujimų draugijų vardu pasižada visokeriopa remti šį informacijos centrą.

Pirm. Stanley Klimaitis, Sekr. P. B. Balčikonis.

Rezoliucija Reikale Delegacijos Washingtonan.

Kadangi Maskvos ir Teherano jungtiniai pareiškimai nepripminė apie nepriklausomų Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių ir jų gyventojų savivaldos atsteigimą pagal Atlanto Carterio dėsnius; ir

Kadangi mūsų krašto užsienio politikos vadai, nepaisydami tautos atstovų Kongrese reikalavimų, pastaruoju metu venčia aiškiai ir nedviprasmiai pareiškė, kad gali tekti daryti nemalonių nuolaidų politiniams klausimams — ir as pareiškimas padarytas po Britų Premiero pasisakymo, kad aiškus Atlanto Carterio dėsniui būsių reikalingi neaiškių revizijų, ir kad Rusijos teritoriniai reikalavimai vakaruose esą priimtini;

Tad Siaurvakarinio New Yorko Valstijos Lietuvių Konferencija nutaria:

1. Siųsti delegaciją Washingtonan patirti kokia prasme Atlanto Carteris taikomas Lietuvai, Latvijai ir Estijai; ir

2. Ragina Amerikos Lietuvių Tarybą, kad ji imtūsi skubių žygių tokią delegaciją sudaryti iš rajoninių konferencijų numatytų asmenų, taipgi pakviečiant

Amerikos kareivių motinų atvežimas išpildytų peticijų su pora milionų parašų, atkreips netik Washingtono, bet ir viso pasaulio domesį.

Tad broliai ir sesės lietuviai, dar syki prašau vardan senos tėvynės į talką, darbuotis!

Neklausykite tų žmonių, kurie rengia Lietuvai pražūtį. Lai jie garbina Markso barzdą, o mes dirbkim, kad Amerika laimėtų karą ir kad Lietuva atgautų nepriklausomybę!

Vyt. A. Kerševičius.

imical to the interest of the United Nations; and, finally, be it.

RESOLVED, that this Conference demands, in the name of justice, that Lithuania at the conclusion of this war, be restored as an independent state, in accordance with the principles proclaimed in the Atlantic Charter.

Conference of Lithuanian American Societies of Upper New York State, Chairman Stanley Klimaitis, Secretary P. B. Balchikonis.

Rezoliucija Parėmimui Karo Pastangų

Whereas, the government and the people of the United States in alliance with other freedom loving nations, are at the present time engaged in a struggle against Germany and Japan and their satellites, in order to preserve freedom and democracy in the world, be it

Resolved, that the conference of Lithuanian Societies of Upper New York State convened on May 20-21, 1944, at the Arlington Hotel, Binghamton, N. Y., unanimously decide to give its full support to the war effort of our government; and be it

Resolved, that this conference make a special appeal to all American citizens of Lithuanian extraction to participate to the full extent of their ability in the fifth coming war Loan Drive scheduled to commence in June.

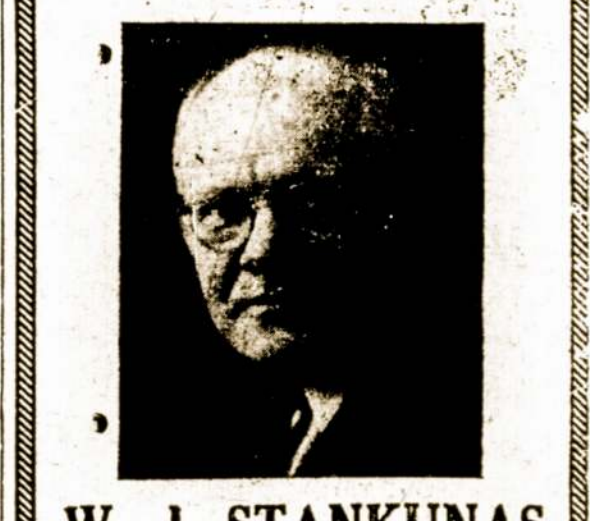
Conference of Lithuanian American Societies of Upper New York State, Chairman S. Klimaitis, Secretary P. B. Balchikonis.

Suprato

Motina klausia savo dukters: — Onyte, tavo plaukai suvelti. Ar tas vaikinys bučiavo tavo prieš tavo norą? — Ne, mamyte! Jam taip tik atrodė.

MODERNISKAI ĮRENGTA

Fotografavimo Studija Visų Rušių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS FOTOGRAFAS 3315 So. Halsted Street Tel. YARds 1546

PASKOLOS DAROMOS ant Pirmų Morgičių už pigesni nušimti — be komišino PAS MUTUAL FEDERAL Savings and Loan Ass'n of Chicago 2202 WEST CERMAK ROAD Telefonas CANal 8887 BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas

To Honor Kumskis At Golf Day July 12th

Al G. Kumskis, President Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois and Lithuanian Democratic League of Cook County, will be honored by his friends at a Golf Day and Dinner at the Evergreen Golf Club, Wednesday, July 12, 1944.

Judge John T. Zuris of the Municipal Court and Stanley Balzekas, Vice-President, Lithuanian Chamber of Commerce, co-chairmen of the event announce that the program will include a special tournament between the business and professional men also a demonstration of golf shots by leading golf professionals.

During the dinner, a colorful entertainment program will be presented.

Others on the Committee of

the day include, Lt. Wm. Balswick, Al Allen, Anthony Petkus, Lt. Anton Paulus, Justin Mackiewicz, Frank Woidat, W. Popel, Frank Speecher, Al Vaitis, Joseph Mozeris and Anthony Rudis.

Dar Laimė

Vyras: — Blogi dalykai. Įsivaizduok, bankas, kuirame laikėm savo pinigus, bankrutavo.

Zmona: — Laimė dar kad mes turie namuose bankinę knygutę...

VISŲ ATYDAI!

"Aplinkinių Kelių ir Dangų Nėra", Sv. Jono Evangelija ir kitų gero įturio skaitymu veitr, del adreso prisiuntimo.

H. MILLER 1816 Wellington Ave. Chicago 13, Illinois

Telephone SOU. 3141

BORIS BEVERAGE CO. JUOZAS ARLAUSKAS ir JUOZAS SKIENDIELIS SAVININKAI PRISTATOM TONIKĄ IR VISOKIOS RŪSIES ALŲ BALIAMS, VESTUVEMS IR VISOKIOMS KITOMS PRAMOGOMS Į NAMUS IR Į SALES. VISAIS REIKALAIS KREIPKITĖS PRIE BORIS BEVERAGE CO. 220 E Street So. Boston, Mass.

SMAGI, JAUKI IR MALONI NŪŽIGA SILVER CAFE S. ZAVADSKAS, Sav. Čia Galite Gauti Geriausius Gėrimus ir Kartu Laiką Linksmi Praleisti. KVIEČIAM VISI LIETUVIAI ATSLANKYTI!

SILVER CAFE 324 Broadway So. Boston, Mass.

VIENA GERIAUSIŲ VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVE SO. BOSTONE YRA — A. ČIŽAUSKO 248 "E" Street So. Boston, Mass.

CLAM HOUSE A. ČIŽAUSKAS, Sav. Užkvičia Visus Lietuvius, Jaunus ir Senus Atvykti į Minėtą Užeigą. Čia Rasite Geriausių Valgių ir Gėrimų, ir Išgirsite Gerą Orchestrą. Randasi: 585 Grove — Rout 128 — Braintree, Mass.

LINKSMIAUSIA UŽEIGA BOTONE, TAI YRA SOUTH BOSTON CAFE V. BALIUKONIS, Sav. Šioje Puošnioje ir Didelėje Įstaigoje Galite Pasirinkti Geriausių Gėrimų ir Linksmi Laiką Praleisti. SO. BOSTON CAFE 260 Broadway So. Boston, Mass.

Kaip Vokiečiai Kolonizavo Lietuvos Kraštą Dar Prieš Vienus Metus Laiko

Laisvosios Spaudos (Pogrindžio-Underground) Balsai

Del vokiškos kolonizacijos Lietuvoje "Nepriklausoma Lietuva" Nr. 9 iš birželio 1, 1943 m. šitaip prabilo:
"Lietuviai!

Vokiečių siekiai rytuose iš senų laikų mums gerai žinomi. Lietuvos Zemei ir Lietuviai Tau tai, kaip artimiausiam kaimynui, teko daug aukų pakelti ir ne vieną kartą vokiečių veržimą sulaukyti. Bet vokiečiai nerimsta. Lietuvoje ir tolimesnėse nuo Lietuvos žemėse sudaryti vokišką koloniją yra amžinas vokiečių siekimas. Del to jie kariavo 1914-1918 metais, del to jie pradėjo karą 1939 metais.

Paskutiniais prieš karą metais vokiečiai varė ypatingai suktą užsienio politiką. Šitos politikos sukuriuose iš mūsų buvo išplėstas Klaipėdos kraštas ir sutartinai su Sovietų Sąjunga buvo bolševizmui išduotos visos trys Baltijos valstybės.

Bolševikų okupacijos metu vokiečiai iš Lietuvos pradėjo savo tautiečių repatriaciją. Šiuo metu žiauriam bolševikų teroriui, ir daugelis lietuvių, palankiai padedant vokiečių komisijoms, surado būdų, repatriacijos vardu, emigruoti į Vokietiją. Iš viso išvyko per 50,000 asmenų, kurių tarpe buvo didesnė pusė tikrų lietuvių.

Prasidėjus vokiečių sovietų karui, prasidėjo ir vokiečių plūdimas į Lietuvą. Lietuvių grįžti neleido ir neleidžia. Jie daugiausia yra išskirstyti po Vokietijos pramonės įmones. Tačiau mažam skaičiui, ar tai kviečiant mūsų įstaigoms, ar tai atsiskius nuo tiesių į turta, ar kitokiais keliais, pavyko sugrįžti. Kiek ilgesnį laiką neleido sugrįžti ir vokiečiams ūkininkams. Tačiau, kada buvo atlikti paruošiamieji darbai ne tų ūkininkų gražinimui, bet kolonizacijai, į Lietuvą pradėjo vežti ir vokiečius ūkininkus. Tam reikalui Kaune yra įsteigtas įkurdinimo Stabas (Ansiedlungstab), kuris yra SS vado Himlerio žinioje. Tai yra tikras kolonizacijos stabas su savo atskirais padaliniais numatytose kolonizuoti apskrityse. Pirmoje eilėje numatyta kolonizuoti: Marijampolės, Vilkaviškio, Kauno, Kėdainių, Sakių, Raseinių, Biržų, Šiaulių, Telšių, Tauragės, Mėgėjų ir Kretingos apskrityse. Apskrityse, kuriuose kolonizacija jau pradėta, tuo tarpu kolonizacijos reikalams imami: valstybiniai ūkiai, repatriantų, žydų ir tariamųjų lenkų ūkiai bei jų įmonės. Greta minimų kolonizacijos siekimų vokiečiai varo ir Lietuvos gyventojų tautų sukūrimo darbą.

Pačiame Reiche kolonizacijos reikalu varoma didžiausia akcija. Kolonizacijos antplūdį ir mes jau stipriai pajutome. Jau 1943 m. Vilkaviškio, Marijampolės, Sakių ir Raseinių apskrityse buvo įkurdinta ūkininkų įmonininkų kolonijų. Šiemet labai stipriai pradeda kolonizuoti Kauno, Kėdainių ir Tauragės apskritys. Pats kolonizavimas pravedamas žiauriausiu būdu. Į numatomas kolonizuoti ūkias atvyksta vokiečių žandarai ir ten apsigyvena. Jie prižiūri, kad ūkio savininkas ar įmonininkas iš ūkio nieko neišneštų. Po to atvežamas vokiečių kolonistas. Su juo drauge atvyksta ir vokiečių komisija. Minėtoji komisija išsivaro ūkininką iš

terto ir surašo visą turta. Išvaromajam kartais leidžiama pasiimti drabužius, baldus ir 15 kg. maisto. Visą kitą turi palikti kolonistui. Kolonistai, kaip "naujakuriai ir vokiškumo pionieriai" atleidžiami nuo pylių ir mokesčių, gauna pilną miestų gyventojų — vokiečių maisto davinį, aprūpinami sėklomis, mašinomis ir kitomis gerybėmis. Tam reikalui Kaune yra įsteigta "Ein und Verkaufsgenossenschaft m. b. h." Ji yra visišką kolonizacijos štabo žinioje. Naujieji kolonistai taip pat aprūpinami ginklais, jie turi rinkti žinias apie vietos gyventojus, jų nuotaikas, turta, prievolių išpildymą ir daryti kitus pranešėjimus.

Del vykdymo Lietuvos žemių kolonizavimo VLK. randa reikalo pasisakyti:

1. Kolonizacijos štabo viršininkas Dr. Duckart yra pasisakęs: "Vokiečių repatriantų grįžimas yra visiškai pagrįstas ir jokiu būdu nėra ginčytinas, nes juk reikalas eina apie žemę, kuri anksčiau buvo valdoma vokiečių."

Reikia sutikti su tuo pareiškimu kai repatriantai gauna tik savo turtus be jokių priedų. Jei jie nekenks lietuviškam reikalui, nelandžios po kaimynų klėtis ir tvartus, nesurašins svetimų gerybių, ir iš viso laikysis kaimyninio sugyvenimo, mes juos ir ateityje likysime savo krašto gyventojais ir piliečiais.

2. Repatriantus, užimančius svetimus turtus (valstybinius, žydų ar tariamųjų lenkų) mes laikome Lietuvos žemių kolonistais, mūsų tautos ir valstybės pavojingiausias priešais. Pirmajai progai atėjus jie turės iš čia išnykti.

3. Atsistatant Nepriklausoma Lietuvos valstybė pirmoje eilėje bus sutvarkytas nuosavybės klausimas. Kiekvienas atgaus tai kas jam 1940, birželio 15 d. priklausė. Todėl dabar VLK kviečia visą Lietuvos visuomenę būti kantriai ir suntuo.

Vyriausias Lietuvos Komitetas, gerai žinodamas visus vokiečių kolonizavimo faktus, skaudžiai paliečiančius Lietuvos interesus, protestuoja prieš neteisėtus kolonizavimo darbus ir kolonizacijos paliečiančius reikiama giliausią užuojautą, nes kitaip padėti mes dabar dar neturime jokių būdų. Visus krašto gyventojus kviečiame išvartiesiems iš ūkių padėti ir parodyti gerą kaimyno širdį, nes nežinia kurį iš mūsų ir kada gali paliesti tokia skaudi nelaimė. Visas šias nelaimes reikia pakelti kaimyniniam nuosirdume, o kylant Lietuvos Nepriklausomybės vėliavoms mes visi sugrįžime į savo įmones, ūkius ir namus.

Vyr. Lietuvos Komitetas.

Penkių Metų Sukaktis Oro Susisiekimo Su Europa

New York. — Šiomis dienomis minima penkių metų sukaktis nuo atidarymo tiesioginio susisiekimo Amerika-Europa oro linijomis, vežimui pasazierių. BMėgyje penkių metų "Clipperiai" — didieji orlaiviai padarė 1,800 perskridimų, pervežė 60,000 pasazierių, pareiškė Pan American Oro linija.

I ką jaunas įprasi, tą senas

Corn Culture on 'Guad'

Agricultural expert, William Dorsey, discusses the finer points of corn culture with native farmers on Guadalupe. This field is one of many in the Salomons tended by natives that produce fresh fruits and vegetables for hospitals serving American wounded in this area.

Naminis Karo Frontas Stiprus ir Pajėgus

Karo Pramonės Darbininkų Reakcija į Invaziją

War Production Board Headquarters sudarė pirmąją viso krašto pramonės darbininkų, jų vadų ir samdytojų, reakciją į invaziją. Donald M. Nelson, WPB viršininkas pareiškė, kad rasta keliolika pagerėjusių gamybos reiškinų.

Tautos karo gamybos frontas dėl šios invazijos tapo artimai susietas su kovos frontu, nurodoma raporte.

Svarbiausieji faktai, kaip charakteringi visai Amerikos didžiulei karo produkcijos mašinerijai, buvo paduoti sekant:

1. Yra nauja "invazijos nuotaika" namų fronte, kadangi įtemptas laukimo ir stebėjimo periodas praėjo, ko pasekoje pakilo karo gamyba.

2. Samdinių moralė ir produkcija gavo padaršinimo dėl pirmojo puslapio laikraščių invazijos pranešimų, nurodant atskirus panaudotus įrengimus, kaip tai "landing craft, "sky trains", tankus ir orlaivius. Visur, fabriku darbininkai žino, kad jų pagaminti įrengimai ar dalys dabar yra "in on the invasion" ir jie tuo labai didžiujasi.

3. Smarkiai sumažėjo darbo apleidinėjimai. Pagal darbo "management" komitetų pranešimus, kai kuriose vietose net 50-čia procentų. Tokie pranešimai ateina iš visų krašto vietų.

4. Daugumas labor-management komitetų ruošėsi Pentkajam Karo Paskolos vėjui, kada D-Day ateis, ir darbininkai — "jumped the gun". Kiekviena apylinkė pranešė apie didesnius bonų pardavimus, kai kuriose vietose padvigubėjusios ar net patrigubėjusios.

5. Kuomet prasidėjo invazija, dauguma labor-management komitetų organizavo Raudonojo Kryžiaus Kraujo davimo vėjus, kur taip pat buvo rodomas didžiulis įdomumo padidėjimas, greitai pasiekiant ir pralenkiant nustatytus siekius.

6. Per invazijos savaitę reguliariai ruošiami labor-management komitetų susirinkimai pasisidėjo atsekti gamybos kvotas ir sudarė planus koncentruoti naujus gamybos vėjus. Keliais atvejais darbininkai patys pareikalavo aukštesnių gamybos programų.

Sioji apraža, kuri reprezentuoja krašto 4,650 labor-management komitetus, kurių priemonė yra 7,300,000 darbininkai, daugumoje buvo atlikta per interviū apylinkės ir paskirčių "War Production Drive" menadžerų.

KIEK MINUČIŲ TARP EILUČIŲ

Bazooka

Bolševikų Andriulis surinka: "Jis (Cordell Hull) žino ir, pabrėžia tą faktą, kad Raudonoji Armija tautų išlaisvintoja."

Tiesa, Cordell Hull žino, bet ne kaipo tokia. Jis žino, kad raudonoji armija dar neišlaisvino nei vieno kempelio (išskyrus savo žemių). Jis žino, kad raudonoji armija 1939-40 m. užkariavo dalį Suomijos ir ją pasilaikė; jis žino, kad raudonoji armija atplėšė nuo rumūnų Besarabiją ir laikė; užėmė pusę Lenkijos ir ją pasisavino. Raudonoji armija užplūdo Baltijos kraštus ir jie kaip bematant neteko savo nepriklausomybės, o jų žmones desėtkais tūkstančių grūdo sibiran. Tai kokią gi tautą iki šiol raudonoji armija yra išlaisvinusi?!

Jei sekretorius Hull taip sako, tai ne todėl, kad raudonoji armija tokia (tautų išlaisvintoja) yra, bet jis nori ją tokia matyti. Tokiu savo kalbos tonu jis duoda suprasti raudonajai armijai ir pačiam aukščiausiajam jos maršalui, kad yra daug garbingiau tautas išlaisvinti, negu jas pavergti. Tai yra amerikoniško žmoniškumo principas. Bet ar Stalinas ir jo pastumdėliai tą principą supranta ir jo prisilaiko. Kuomet amerikiečiai kalba apie kitų tautų išlaisvinimą, tai jie tą ir išpildo. Bet kuomet kalba Stalinas apie kitų tautų išlaisvinimą, tuo pačiu jis kalba apie tų išlaisvintų tautų pavergimą, ką rodo jo pretenzijos prieš visus išvardintų tautų bei kraštų.

Kitoj vietoj tas pats Chicago bolševikas sako: "Nabašniko Smetonos griuvusio režimo konsulas Chicagoj Petras Daužvardis taip, jau išsijuosęs kalba prieš Sovietų Sąjungą, o tai ir prieš Ameriką."

Reiškia, jeigu kas primena sovietų blogus darbus — šaudymus, ištrėnimus ir kitokius grobimus, tas jau kalba prieš Ameriką. Bet kuomet Amerika užtaria Baltijos kraštų nepriklausomybę, o Andriulis ir visi jo kelegos reikalauja, kad tų šalių nepriklausomybė būtų sutrempta ir tų kraštų žmonės atiduoti rusams išnaikinimui, tai ar tą syk Andriulis nekamba prieš Ameriką ir jos nusistatymą?

Toliau tas pats lietuvis išsigimėlis tvirtina: "Bet įsikūrus tarybų valdžiai (suprask, Lietuvo-

je — red.) niekas nežudyta ir nebuvo sukilmų."

O kada gi tie masiniai areštai ir ištrėnimai į Rusijos gilumą vyko, ar ne tarybinei valdžiai įsikūrus? kada gi lietuviai sukilo ir privertė visą tarybinę valdžią — Paleckį ir jo visą klinką bėgti į Maskvą? Gal Andriulio rumpas protelis to ir neatsimena. Ar ne tarybinę valdžią Lietuvos nuvertė ir paskelbė Lietuvos nepriklausomybę, sudarydami ministerių kabinetą, kurį naziai panaikino porą savaitių vėliau, kuomet jie buvo okupavę jau visą Lietuvos kraštą.

Tas pats bolševikas Andriulis, prisimindamas apie Sandaros jubiliejinę laidą, padarė dar vieną "gudrų (jis taip mano) pareiškimą. Girdi: "Sandara" dabar yra kelių individualų laikraštis, kurį baigia užmiršti plati lietuvių visuomenė."

Taip, "Sandara", kurią anot bolševiko Andriulio, baigia užmiršti plati lietuvių visuomenė, savo jubiliejaus proga, gavo net 270 skirtingų asmenų bei biznio įstaigų sveikinimus, kuriuos sutalpinti reikėjo net 26 puslapių, kuomet prieš kiek laiką jo "Vilnis" bandė parinkti panašių sveikinimų, tai vos ne vos išstenojo vieną puslapuką. Tas faktas jau parodo apie ką — "Vilnij" ar "Sandarą" plačioji visuomenė daugiau atsimena ir paremia.

Washingtonui Reikia Daugiau Moterų Tarnautojų

Maždaug 20,000 moterų bus reikalinga per 1944 metus atlikti raštinių darbus Washington, daugiausia Karo ir Laivyno Departamentams, bet taip pat ir kitoms federalėms karo

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted St.
LIETUVISKI ir AMERIKONIS KI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIUM.
MANDAGUS PATARNAVIMAS.
P. Balčiūnas ir M. Kovarski, Sav.

AUTOMOBILISTAI!
KUOMET JUMS REIKALINGA:
Generators, Armatures, Sarter Armatures Pataisyti bei Iškeisti, Field Coils, Brušių, Bušingų ar kitų dalių del Generators Kreipkitės pas Brolius Vaišvilus j
MID WEST ARMATURE SERVICE
813 West 35th Street — Phone Yards 6776

ATYDA!
TAVERNŲ SAVININKAI
Kuomet jums reikalinga geros Degtinės ar Vyno — Pašaukite
Phone LAFayette 3632-33
SOUTH SIDE WHOLESALE LIQUOR CO.
John F. Skorpik, Sav.
1945 W. 47th St. Chicago, Ill.
AGENTAI: Louis Mingėla, John Polek ir Benny Ratek

agentūroms.
Civil Service Commission pareiškė, kad daugiau kaip 12,000 raštinių tarnautojų, stenografė ir kt. reikalingos tuojau pat. Komisija apskaičiuoja, kad metų bėgyje bus reikalinga tarp 8,000 ir 10,000 papildomų tarnautojų.
Aplikacijos galima gauti visuose vietuose "civil service examiners boards" ir pormos bei antros klasės pašto įstaigo-

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI - BIZNIERIAI

Tel. YARds
Aleksa Bakery
J. Aleksa, Sav.
3339 S. Morgan St.
Geriausios Lietuviškos Plykytos Ir Rupijos Duonos Kepykla

Tel. LAFayette 8171
Peoples Furniture Co.
M. T. Kezas, Ved.
4179-83 Archer Ave.
Jus Galite Gauti Viską Kas Tik Rtikalinga del Namų—Rakandų

YARds 3599
Piwaronas Baking Co.
D. Pivarunas, Sav.
4622 S. Marshfield Ave.
Kepėjai "The Winner" Duonos Taip Pat Ruginės—Lietuviškos

Tel. VICTory 4226
Progress Furniture Co.
J. A. Krukas, Ved.
3222-24-26 S. Halsted St.
Rakandai, Pečiai, Radios, Vaikam Rakandai — Viskas Del Namų

YARds 5654
European Style Bakery
J. Bartash, Sav.
841 W. 33rd Street
Kepėjai Skanios Lietuviškos Juodos Duonos

Tel. SEELY 8760
Roosevelt Furnit. Co.
Jovarauskas ir Bertulis Sav.
2310 W. Roosevelt Rd.
Visokie Namams Reikmenys — RAKANDAI —

HEALTHY FOOD Restaurant
Joe. ir Julia Malonis Sav.
3206 S. Halsted St.
Lietuviški - Amerikoniški Valgiai Mandagus Patarnavimas

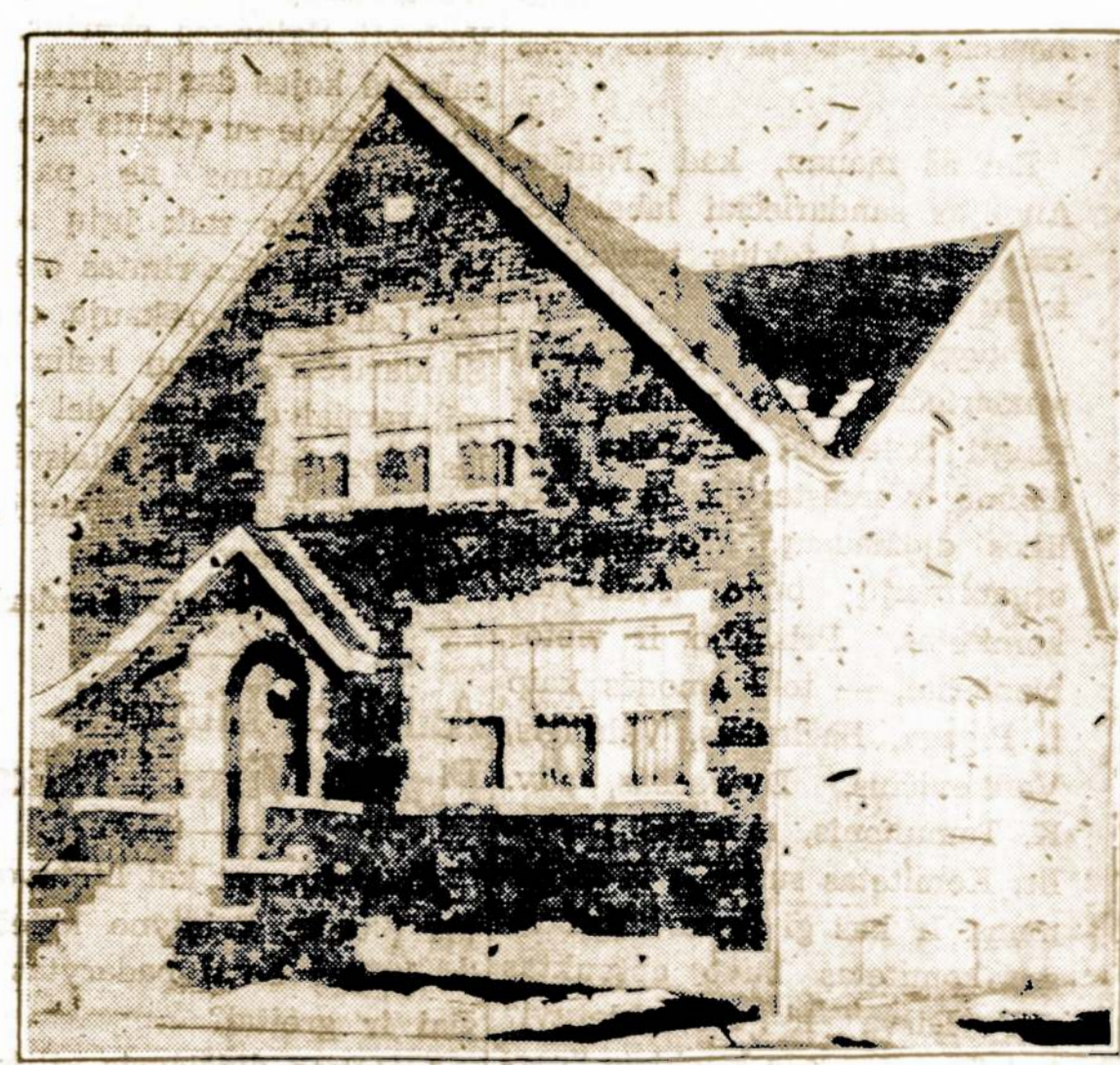
BOUlevard 9406
Frank Bastis
Savininkas
7-11 NATURAL TAVERN ir ROSS HOTEL
711 W. 43rd St., Chicago

REPublic 7731
Z. S. Mickevics & Co.
Real Estate — Insurance Commercial & Residential Properties
2506 W. 59th St., Chicago

Tel. Victory 0066
Anna - James Tavern
Smagi Lietuviška Užeiga
3415 S. Halsted St., Chicago
Ona Bagdonienė ir J. Janulevičius, Sav.

Tel. Yards 4789
JOHN REKOSH
REAL ESTATE AGENTAS.
Reikalui Esant Kreipkitės
840 W. 33rd St., Chicago.

Nebus Niekur Taip Patogu Kaip Po Savo Stogu

JEI TAMSTOS MANOTE STATYTI SAU NAMĄ PASIRINKTOJ APYLINKĖJ, TAI LEISKITE MAN SUTEIKTI JUMS KELETĄ PATARIMŲ IR PASIULĖMŲ.
DABAR YRA LAIKAS PRADĖTI DARBĄ IR ISI-GYTI TOKI NAMĄ, APIE KURĮ JUS NUOLAT. SVAJOJAT. ATVAŽIUOKIT PAS MANE Į OFISĄ IR AŠ JUMS PARODYSIU UZBAIGTUS NAMUS, KURIE JUMS PATIKS IR BUS LABAI PRIEINAMI.
John Pakel
GENERAL BUILDING CONTRACTOR
6816 S. Western Ave. Tel. Grovehill 0306

Susilaukus Vieno Bendro Šalpos Fondo, Imkimės Visi už Aktyvesnio Darbo

Šalpos Fondą Sulaukus

Jau turime paskelbtą ir įregistruotą United Lithuanian Relief Fund. Galų gale sulaukėme to bendro, oficialaus fondo, kurio visi seniai troškome, kurio reikalas taip seniai yra pribrėžęs ir būtinas mūsų visuomenės sąlygose.

Gan ilgai prie jo eita; bet tas tik parodo, kad fondo įkūrimas yra rimtas darbas. Buvo įvairių kliūčių, reikėjo jas išaiškinti, kad tuo būdu turėti fondą su tvirtais, pastoviais pamatais. Fondo įkūrimo istorija liekasi praity, nes visas jo darbas ateity. Bet praeitis visada primins, kad žmonių pasiryžimas daug nulemia. Eidami tiesos keliu turime tikslą eiti be jokių abejonių, o vien tik derindami tas gražias piliečių teises, kurias mums laisvoji Amerika suteikia.

Dėka mūsų vaikams kariuomenės jau Prancūzijoje ir Italijoje, dėka mūsų organizuotumui, darbai ir pasiaukojimui, mes lyg ir jaučiame kad tik daugiau kiek susispausti, pasiaukauti ir išsižadėti savo patogumų, reikia, o laimėjimas, karo galas jau ne taip toli...

Lietuvos žmonių masiniai persekiojimai, jų ištremimai įrodo tik prieš šiaurimą prieš galą, ką mes patyrime iš ankstyvesnių okupacijų. Neseniai spaudoje paskelbtas jų atsišaukimas, mums duoda suprasti, kad jie pasiryžę žūt-būt kovoti, kad bus užmušti, bus sužeisti, bus našlaičiai ir kad čia mes turėsime jiems pagelbėti.

Kiekvienas supranta, kad žmonių gerbūvis ir laisvė negali būti atkurti ant bado, ligų ir griuvėsių pamatų.

Jeigu ateinanti taika bus poremta žmoniškumo principais, šalpa turės ten pirmiau dar pasidarbuoti. Dar niekad pasaulio nebuvo tokio baisaus karo ir bado, dar niekad taip visi gyventojai, nežiūrint ar jie civiliai ar kariškiai, nebuvo taip paliesti.

Politinės aspiracijos ir lengtyniavimai tarp visokių izmų, atnešė žmonėms tas nelaimės, o šalpos idėja atsivadė žmonėms turės tas žaidzas gydyti.

Smulkus "politikavimas" ir lenktyniavimas sugaišino ir mums brangaus laiko, nustojo me gal ne vieną progą kai ką anksčiau nuveikti. Todėl dabar su dviguba energija turime visa tai atidirbti.

Visai teisinga būtų pasakyti, kad politinės sąlygos gali daug šalpai padėti, bet teisinga bus ir tai, jei kas pasakys, kad tos pat politinės sąlygos gali ir paženkti, todėl šalpa turi remtis ant pastovių amžinų artimo mės pagelbos pamatų. Su džiaugsmu galiu pabrėžti, kad šis Fondas yra nepartyvis, gali jame dirbti kiekvienas, kurs turi norą padėti kaip darbu, taip ir auka.

Tikra šalpa nežūri kokių tu įsitikinimų, kokios tikybos ir kokios spalvos. Ji mato tik tavo nelaimę. Ypatinai lanksti, įeskanči įvairių kompromisų ir galimybių, turi būti mūsų šį po visą kraštą besirengianti išsiplėsti organizacija.

Rasime įvairių kitių, bėsimės į įvairias duris, turėsime įvairių užmetimų — nes dirbsime, kelias nelengvas, bet tikslas kilnus, jis duos jėgų ir ištvėrmės. Mes čia džiūgaujame,

kad susitvarkėm, kad pradėsime dirbti. O tie, del kurių mes dirbsim, kaip jie jaučias, ar galime jų jausmus palyginti su mūsų. Atrodo kad ne, nes mes vis dar negalim net išivaizdinti jų gyvenimo sąlygų.

Tas miškuose besislapstęs tikvas ar brolis, kurs laukia tik ženklo, kada tėvynę stos ginti, kada duos savo gyvybę už ją, už vaikų ir žmonijos ateitį, jis pasijaus tvirtesnis, bus lengviau kentėti, kada išgirs, kad yra tie, kurie jo našlaičiais pasirūpins. O ir toji darbu ir vargu išskankinta motina ir ji atsidus lengviau, kada jai kas pašnabzdės, kad ten už jūrių marių jos broliai ir sesės dar atmena juos ir kai ji sunkioje vergijoje žus, bus kas jos kudikiams pasirūpina, drabunžėlių atsiunčia, duonelės parūpina, gal ne vienas ras širdį — namus, prieglaudą. O jei tik jie tą pajus, kaip versta, kaip kilnu tam dirbti.

Niekas nežino ką ateitis yra mums paruosusi, mūsų rytojai nėra visada jau tokie, kokius planuojame, bet visi žinome, kad kai bėda ateina pro vienas duris, širdis-šalpa pasibeldžia pro antras duris.

Todėl atsliepdami virš išdėstytom mintim ir BOLF atsišaukimui, mes įsetigėm Waterbury, Conn. LRF. skyrių, kurio vardu linkiu pasisekimo ir pažadu visokeriopą paramą.

— A. Devenienė.

Prancūzų Patritai Jau Smarkiai Veikia

Kadangi alijantai atvejų atvejais perspėdavo prancūzus ir kitų okupuotų kraštų žmones, kad jie nesukiltų pirma laiko ir tuomi neišstatyti savęs į pavojų, tai pradžioje invazijos ir nesimatė nieko panašaus. Dabar, kuomet jau alijantai išivirtino Normandijoj, ir kuomet pasirodė, kad vokiečiai negali atsilauki, prancūzų patriotai pradėjo savo darbą.

Pirmiausia ir svarbiausia jų užduotis, tai sabotuoti nazų transportacijos tinklus. Tą jie sekmingai atlieka. Sekanti užduotis, tai terorizavimas nazų pataikūnų. Jau keletas žymių kolaboristų yra nudėta. Paskutinėmis dienomis tapo nudėtas vienu žymiausių pardsivadėlių— Phillipe Henriot. Suskaitytos dienos ir paties Laval, nebent paspruktų kur į užsienį.

Tokiu būdu naziai Prancūzijoje dabar turi du frontus — alijantus ir prancūzus patriotas.

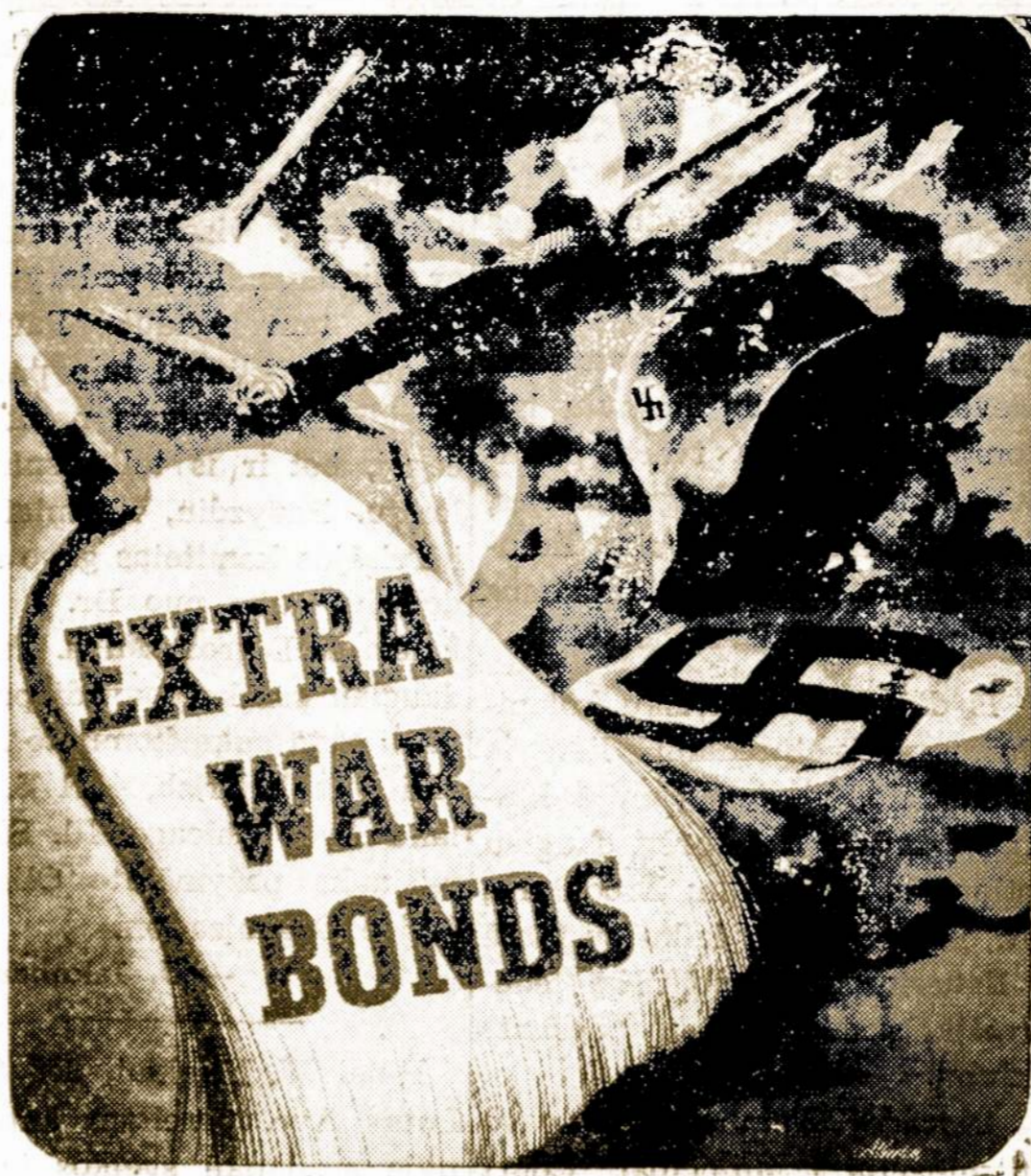
Pirkite Anglis Anksti

Office of Defense Transportation ragina krašto šeiminius įsigyti pradžios anglių išteklius per vasaros mėnesius, kad sumažinti pristatymo suvešinimus užėjus šaltoms dienoms.

ODT. pažymi, kad trūkumas anglių, trokų ir vairuotojų šį rudenį numatoma bus kritiškas, ir greitas anglių pristatymas visiška bus neįmanomas, jeigu užsakymai bus atidėliojami iki šaltos dienos užeis.

Laimingiausias žmogus yra Hyderabadas viešpats, Indijoje. Jo savaitinės įteigos siekia milijono dolerių ir niekam už tai nereikia mokėti taksu.

Duok Dieve oškai kumelių turėti.

5th WAR LOAN

Vaizdai Iš Senovės

Pavyzdin, lietuviai garbindavo Vaisgantos dievaitį, nuo kurio ypatingai priklausė geras ar blogas linų ir kanapų derlius. Lapkričio mėnesio pradžioje, būdavo švenčiama didžiausia to dievaičio šventė. Šventė keldavo šitaip. Visuauštoji mergaitė prisipildavo skreitą tam tyčia iškeptų, sikėms vadinamų, paplotėlių, pasilipdavo ant kėdės ir viena koja stovėdama, kairėje rankoje iškėlusit turėdavo liepos arba skroblo karną, dešinėje gi — alaus kausą; taip atsistojusi meldavo: "Vaisgantos dievaiti! augink man linus taip ilgus, ik manim, neduok mus nuogus eiti". Pasi-meldusi aną alaus kausą išgerdavo, pripylus gi antrą kausą, sikės išberdavo, iš skreito ir alų išliedavo ant žemės dievaičiams. Jeigu visa tat darydama išsilaukdavo ant vienos kotos, kita neremdamos, tikėdavo, kad ateinančiais metais bus geri linai ir kanapės; jeigu ne, kildavo abejonė.

Senovėje kuone visa Lietuva buvo vieni miškai — girios. Lietuvis kaip sakoma, "dūšia ir kūnu" buvo suaugęs su mišku; jis atjausdavo slaptinę miško ošimo kalbą. Didelėse giriose esti nepaprastos tankumynės, didelės, medžiais aplink apaugusios, pilnos kerų-kerelių džiū braškesys, paukščių čiulbesys ir visokių žvėrių ir žvėrelių staugesys ir ūbavimai. Giriųje vienam atsiradus, darosi kažko neįtikojama, darosi žmogų didelį išpūdį, ir lietuvis jausdavo ir tikėdavo esant čia kažkokių nematomų esybių. Pertat pilna lietuviui rodėsi vieokiu dvasių baidyklių, vilktarų. Išgirdęs medį braškant ar kokį kitą nepaprastą balsą manė, kad kieno nors vėlė gyvena

toje vietoje ir vaitoja. Kartu su tuo lietuviui rodė, kad ant visų miškų viešpatuoja viena miškų ir girių deivė Medeina.

Pažvelgęs augštin, pamatai dar įstabesnių, dar mažiau suprantamesnių dalykų, negu ant žemės. Kas rytas išlenda iš už žemės krašto degantis, šviesus kamuolys; juo tolyn į dieną, juo tas kamuolys kilsta augštin. Po dienovidžio tas degantis, šviesus kamuolys persisveria ir antrą dangaus skliauto pusę ir pradeda slinkti žemyn ir žemyn. Baigiasi diena, ir jis vėl užlenda už antro žemės krašto, kad rytmetį vėl atsikėlus ir keliaius inprasta kelione. Tai Saulė — saulelė, gaivintoja. Ji savo spinduliais diena—dionen apšviečia ir šuštlo bešalstančią žemę. Ji gaivina visus gyvius ir augalus, gaivina, o kartu ir linksmina patį žmogų. Saulė-gaivintoja turi būti ne taip būti gera esybė. Taip ji išrodėdavo senovės lietuviui, ir jis ją garbindavo, kaip gerą deivę. Lietuviai tikėdavo, kad deivė, Saulė-Močiutė, rytas-rytelis pasiilsėjusi, nusipraususi, sėda į ugninį vežimą ir važiuoja baltais arkliais per dangų; per dieną privargusi, vakarą eina pamilsėti. Vakarinė žvaigždėlė priima ją minkštan patalan, nuplauna ją pirtyje, kad ji, rytmetį atsikėlus, skaisti, linksma ir šviesi vėl keliautų savo kelionę apšviesdama, šildydama ir linksmindama pasaulį. Saulė-Močiutė labai dažnai apdainuoja kažko neįtikojama senoviškose lietuvių dainose.

Ir naktį, deivei Saulei nuėjus pasilsėti, pasaulis nepasilieka tamsoje. Čia Saulė-Močiutė pakeičia Mėnulis-Brolis. Jis taip-pat išrodė senovės lietuviui gyva esybė, ir buvo garbinamas, kaip dievaitis. Dar ir

dabar kai-kur, kaip štai Vilniaus lietuviai, mėnulio nei vardo nežino; jie vadina mėnulį tiesiai dievaičiu. Sako dievaitis patekėjo, dievaitis nusileido, ne mėnulis patekėjo, mėnulis nusileido. Mūsų dainos mėnulį taip-pat, dažnai apdainuoja.

Graži, saulėta diena. Ore troškų. Aplinkui tyla. Visus slėgia sunki, karšta tvankė. Štai iš rytų, vakarų ar pietų pasirodo garbanotas debeselis. Jis mažas, bet greitai auga, plečiasi ir vis lipa augštin ir augštin. Jis jau išaugo į didelį debesį, apšautę pusę dangaus. Blyksterėjo, alga, sulaužyta, blizganti ugnies lazda, pasigirdo didelis bildesytrenksmas, kartais drūtas, kaip iš kubilio, kartais skaudus, labas, tartum grėbliakočius kas laužytų. Visas dangus švit-švitėti, vienas griausmas pakeičia kita, ir taip be paliovos. Baugu tada darosi. Jauti, žmogus, neapsakomą gamtos galybę; rodo si, jog esi tik menka dulkė. Perkūnija arba griaustinis tai smarkiausias, didžiausias, galin-giausias gamtos jėgų apsiereikimas, kurį tenka mūsų krašto žmogui matyti ir patirti. Nenuoastabu tat bus, kad senovės lietuvis matė ir čia rūstą galin-gą dievą, galingsinį už kitus. Tat Perkūnas, tat vyriausias lietuvių dievas, valdytojas viso dangaus.

Prekybos Laivyno Jureiviai Užsirašo Naujoms Kelionėms

Sujaudinti nuolatinio sąjugininkų vadavimo jėgų stūmėjimosi Prancūzijoje, prekybos laivyno jureiviai, kurie buvo pakrautėje, kai juos pasiekė šios žinios, skuba užsiregistruoti naujoms kelionėms į jūras, kad paremti mūsų kovojančius vyrus.

Daug jureivių, iš gerai užsitarnautų atostogų, išgirdę apie invaziją, grįžo tučiuojau į laivus. Alamedos, Calif., Maritime Service karininkų kandidatų mokykloje, kur daug jureivių mokosi užimti karininkų vietas, daugelis jureivių apeleido savo studijas ir sugrįžo į jūrą, į savo senas pareigas. Bostone

pusei iš 40 jureivių, kurie per vieng dieną kreipėsi būti priimtais ant laivų, buvo barūpin-tos vietos tuojau pat.

Juozas: — Po šio k ro pasau-lyje liks tik 10 karaliu.

Petras: — Negalima! daiktas. Juozas: — Taip. Kečuri kor-tose; trys po Kalėdų; du šach-matuose ir vienas Anglijos ka-ralius.

Namų Taisytojas Kontraktorius GEO. BORCHERTAS

Pertaiso Senus ir Stato Naujus Namus. Turi Pila-ną Apraudą Savinin-kams ir Darbininkams.

10546 S. Artesian Av. Tel. Cedarcrest 1739

MARGUTIS

"DIENZODIS" LEIDZIAMAS NUO 11 BALADŽIO, 1932 1450 Kil. — 12 METAI

WHFC

(1450 Kil.) Sekmadieniais — 1 val. popiet. Darbo Dienomis — 9:30 v. v. PENKTADIENIAIS NUO 7 iki 8 val. vakare

Aprauda-Paskolos REAL ESTATE

Norėdami aprausti savo nuosavybes, ar gauti pasko-las, ar pataisyme savo namo kreipkitės į mano ofisą.

Esu pasirengęs visiems tin-kamai patarnauti

August Saldukas

4038 Archer Ave. Prone LAFayette 6719

M. J. KIRAS Home Builders Real Estate

NOTARY PUBLIC INSURANCE OF ALL KINDS

3261 So. Halsted St.

P. CONRAD

FOTOGRAFAS Dar gražiau, moderniškiau įrengta. 420 WEST 63RD STREET Englewood 5883-5840

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

STATOM VISOKIOS RUSIES NAMUS— DIDELIUS IR MAZUS. Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny. Kreipkitės Prie Musų Del Apskaičiavimų ir Kitokių Informacijų.

REAL ESTATE 2555 W. 47th St.

Phone Virginia 9493

Moterims Trečiadienį

SOUTH PAULINA

RUSSIAN TURKISH BATHS ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambarėliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos ELEKTRIKINIS GYDYMAS Mineralinės, sulfurinės vanio duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų. 1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St. A. F. CZESNA, Savininkas

Leo Norkus, Jr. AMBROSIA & NECTAR Beer Distributor

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdėbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino—NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

Urmo (Wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

QUEENE RUG and FABRIC SHAMPOO

APSAUGOJA NATURALĘ SPALVĄ

Geriausias Būdas Valymui Karpetų, Parlor Setų ir Kitokių Dalykų Su QUEENE FABRIC SHAMPOO

Nenuodingas, Nedeginantis, Nepavojingas, Desinfektuoja ir užmuša bakterijas, bet nepakenkia audiniui ir palieka natūralę spalvą. Jei kartą pabandyt, visada vartosit.

Kaina: \$1.50 — Išbandykit šiandio! — Kreipkitės pas

J. F. DANIS — Dylaris

4753 S. Maplewood Ave. — Chicago — Tel. Virginia 0910

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ

STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų! NAUDOKITE PROGĄ DABARTINEMS ZEMOMS NUOŠIMCIO RATOMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėlai rupestingai globojami ir ligi \$5,000.00 aprausti per Federal Savings and Loan Insurance Jūsų pinigai išmokami ant pareikala-

vimo. SENIAUSIA IR ZYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ISTAIGA — 46 Metai Sekmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozoris, Sec'y 2296 SO. HALSTED ST.

Chicagoje

Kaip Mes Radome Kruvą Pinigų

Pereitam ketvirtadieny, su p. J. Kruku, Progress krautuves vedę, apie 11:30 ejomę pletu. Vos praėjus Progress namų, pamatēm kaip tulas senukas paspyrę koja, ant šaligatvio gulinti pinigine ir nuėjo. Kuomet mes priejom, p. Krukas irgi pirma paspyrę, o vėliau sako: — "Mes nešam toki jau dideli, kad nepaziūrėti kas toje pinigineje yra.

Pakę pradarę ir pamatēm plokštą pinigų. Suskaitēm — 89 doleriai cash ir \$15.00 vertēs Money Orderis, taip pat išpirktas progress krautuves. Sura dome ir indentifikacijos kortelę. Tai buvo Mary Sitar, 2950 Throop St.

Pinagai buvo padėti Progress raštineje. Po kiek laiko pribuvo ir nukentėjusi moteris "kense-liuoti" Money Orderį. P-ni G. Shemaitienė paklausė kam ji nori tai daryti. Tuomet moteris nusikundė pametusį daug pinigų ir norinti išgelbėti nors čekį. Kuomet p-ni Shemaitis parodė pinigine, moteris iš džiaugsmo net apsisverkė ir pareiškė, kad ji ašaromis nuplovė visą Halsted gatvę. Padėkavojus už gražintus pinigus, greit nusiskubino namo. —

Pp. Lulu ir Aleksandra Micevičiai Išvažiuoja Atostogauti į Canada

Gera žinomi chicagiečiai, ypatingai sandariečiams, nes p. Micevičienė per pereiną 12 metų buvo ir bus papuošalu Sandaros metiniuose koncertuose; jos smuiką žavėjo klausytojus, jos pasirodymas koncertuose padarė ją kaip artistę be kurios koncertas būtų nepilnas.

Taigi po sunkaus muzikalo sezono ji važiuoja į Toronto Canada, kur balandžio mėnesyje ji davė koncertą Lietuvos Sel-pimui nuo karš nukentėjusių nauda. Koncertas buvo rengiamas ten, esamo patriotinių moterų ratelio "Daina". Torontiečiai taip pamilo mūsų artistę, kad būtinai privertė ją ten atostogos praleisti. Ji yra kviečiama pas p. Butkus. Suprantama, aplankys pp. Jakubauskus, Užmečius ir kitus.

P-nas Al. Micevičius po savaitės laiko grįž į Chiagą, gi p-nia praleis ten visą liepos mėnesį. — N.

Pirkite Karo Bonus ir Stampas

Sandaros Seimas Buvo Visais Atžvilgiais Pasekmingas

Sandaros 24-tas Seimas, įvykęs birželio 24-25 ir 26 dd. Philadelphiaj buvo labai pasekmingas. Dalyvavo 45 delegatai ir buvo labai entuziastiškas ir našius tarimais bei sveikinimais — aukomis.

Centro Valdybon išrinkta: — P. Pivarūnas, p-ni A. Devenienė, M. Bieksha, D. Pivarūnas ir kt. Sekančioje "Sandaros" laidoje bus pranešta plačiau.

Petras V. Daužvardis Baigė High School Su Dideliais Pasizymėjimais

Petras Vytautas Daužvardis, Konsulo sūnus, baigė Lindblom High School su atsižymėjimais. Jis buvo abiturientų klasės prezidentas, ir, tose pareigose, jam teko High School baigimo programą atidaryti ir kalbą pasakyti. Petras taipgi yra buvęs 3-A klasės prezidentu. Programoje jį buvo pažymėtas Lindblom Honor Society nariu už gabumą moksle.

Bėgus šio paskutiniojo semestro, Petriui buvo įteikta Achievement taurė ir Lindblom Golden Eagle įvertinimui jo populiarumo, jo gabumų moksle, sporte, ir kitose srityse. Taurė teikiama tik vienam bėrniukui ir vienai mergaitei kiekvieną semestrą. Mergaitė Petras atsižymėjo plaukime, dalyvavo svarbioje miesto mokyklų rungtynėse, ir buvo mokyklos Swimming Team Captain. Be to jis buvo nariu "L" Club, Senior Boys Council, Inter-Cabinet Junior Achievement Society (kuri leidžia Hi-Shopper priedą prie Shopping News), atstovavo mokyklą įvairiose konferencijose, ir tt. Pažymėtina, jog Petras buvo vienas jauniausių klasės narių: iš 400 studentų, tik du jaunesni už jį. Jis planuoja tęst mokslą, pasirikęs chemiko karjerą.

Lietuviškoj veikloj, Petras yra Ateitininių Draugovės narys, dalyvauja jų dramos ir tautinių šokių perstatymuose. Lankydams pirmąs metas Mariana-polio High School, dalyvavo draugos ratelyje ir kitoj veikloj.

P-nų Juozo ir daktarės Emily Krukų sūnus Algirdas šiomis dienomis išvyko į Dėdės Samo tarnybą — laivyną.

Lithuanian Chamber of Commerce Biulitenis

Lietuvių Vaizbos Būto narių susirinkimas įvyko šį vakarą, Darius-Girėnas American Legion svetainėje.

KAS NAUJO? Priėmimas dvidešimties naujų narių. Viršinių pranešimai apie einamuosius darbus ir naujus planus.

Philco Radio ir Television Co. vice-prez., Mr. E. W. Shephard paskaita apie tikrai "stebuklingą" RADAR ir naujo radio veikimą.

Pasiekus šimto narių organizacijoj, direktoriai ruošia tą progą tinkamą atžymėjimui su vaizdais ir žaidimais. Narių žmonės ir svečiai yra pageidaujami.

Bus tinkama programa susipažinimui ir draugingoj nuotai koj baigti gražaus ir naudingo darbo busmetį.

KVIEČIA —
Al. G. Kumskis, prez.
S. Balzekas, vice-prez.
J. P. Varkala, išdininkas.
K. Drangelis, sekretorius.

Šiomis Dienomis Tapo Palaidotas M. Bernotas

Didžioji Micevičių šeima sumazėjo vienu nariu, nes pereiną ketvirtadienį buvo palaidotas Tautiškos Kapinės M. Bernotas. Vėlonis buvo p. Bernotaitienės vyro brolis; po sunkių dviejų operacijų ir ligos per 8 mėn., turėjo skirtis su šiuo pasauliu, palikdamas šeimą bei draugus liūdesyje.

Vėlonis buvo lėto būdo žmogus ir visų mėgiamas, bet mirtis neišskyrė nei vieno, taigi vėlonis M. Bernotas persikūrė nuo visų ant visados. — S.

Išrinkime Dar Vieną Lietuvį Teisėją Chicagoj

Šiais metais yra šios šalies prezidento rinkimai, užtat kaip kitataučiai, taip ir lietuviai stipriau organizuojasi politiška. Beveik kiekvienoj tvirtųjų kolonijoj subruzdavo turti politinius klubus ir organizacijas, kad rinkimams atėjus ir lietuviai galėtų paremti sau tinkamus žmones ir valdiškas vietas.

Iš didesnių lietuviškų kolonijų nors neturėdami lietuvių kandidato, visvien vienija klubus ir krūvą, kad turėti daugiau stiprumo. Pavyzdin, Brooklynne, N. Y. paskutiniu laiku susidarė lietuvių klubų politiška federacija, susidedanti iš dešimts klubų.

Chicagoj Antanas Olis gavo nominaciją į Municipal Court teisėjus ir tuojaus susitvėrė Olis į Teisėjus Komitetą. Į tą komitetą suėjo lietuviai veikėjai visokių pažiūrų ir partijų, nes jų tikslas yra išrinkti antrą lietuvių teisėją. Tas komitetas žino, kad bile lietuvių kolonija džiaugias gavus vieną lietuvių teisėją, bet turėti du lietuvių teisėjus, tai būtų retinybė ir didelė garbė to miesto lietuviams.

Išrinkti antrą teisėją yra didelis darbas, kuriam reikės daug daug spėkų ir kapitalo. Užtat, Olis į Teisėjus komitetą kviečia visus Chicagos lietuvius prisidėti kas gali koku nors būdu. Kada Olis bus išrinktas į teisėjus, tai ar daugelis turės garbės pasisakyti, kad "ir aš prisidėjau išrinkime antro lietuvių teisėjo."

tis neišskyrė nei vieno, taigi vėlonis M. Bernotas persikūrė nuo visų ant visados. — S.

Iki šiam laikui komitetas turi fonde apie du tūkstančius dolerių, bet tai tik pradžia, užtat komitetas prašo klubų ir draugijų, rengt visokias pramogas, ar piknikus, kad padaryt kiek pelno tam fondui. Pavieniai žmonės ir klubai taip pat gali prisidėti su pinigais netik Chicagoj, bet ir iš tolimesnių kolonijų. Pavyzdin, neseniai Olis į Teisėjus komitetą gavo šimtą dolerių; auką nuo Dr. J. Joniskaičio; iš Detroit, Mich. Tai kas daugiau paseks pavyzdį prisijudami savo auką komiteto kasie riui Joseph Grish, 4631 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Siųsdami auką pažymėkite Olis For Judge Organization.

— J. Jakubauskas.

P-nai W. Kliokiai, 356 South Lotus Ave. pereitam antradienijje susilaukė sveikos ir gražios, 7½ svarų dukrelės. Motina sveiksta, dukrelė auga, o tėvas p. Wm. Kliokis džiaugiasi ir savo draugus vaišina cigarais.

Didelis Bargenas

Piet-vakarinis kamps 56th ir Hermitage Ave.ų 2-ųjų aukštų murinis namas ir bezmantas. Flatai po 6—4 kamb. 2 aukštų murinis namas užpakaly po 4 kamb. Geros įeigos. Šaukis BEVerly 8377. Agt. on Prem. Nedėlijoj 2—5.

YARDS 4641

J. RIMDZUS
CHIROPRAKTORIUS
4649 S. Ashland Val. vakare
VALANDOS: 6—8 val. vakare
Šeštadieniais visą dieną Kitomis valandomis—pagal sutartį.

EXTRA! EXTRA!

Permanytas vardas ir adresas
Lietuviškas Zydukas
REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ

N. KANTER, sav.
MONARCH LIQUOR
3529 So. Halsted St.
Phone YARDS 6054

DR. KARL NURKAT (NURKAITIS)
LIETUVIS DAKTARAS
Optometristas
Pritaiko atsakomąj akių ir prienamą kainą ir ant lengvų išmokėjimų
3241 S. Halsted St.
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
TEL. YARDS 1829
Pritaiko Akinus. Kreivais Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401, SO. HALSTED ST. kamps 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėlijoj pagal sutartį.

ADVOKATAI
JOHN B. BORDEN
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road (W. 22 St.)
Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 5 Vakaris: Panedėlio, Sereodos ir Pėtnyčios 6 iki 9
Telefonas Canal 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9600

DR. P. Z. Zalatoris
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytas
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakaris.
Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytas
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0287
Residencija:
6406 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6220

Albert Caponette, 29, who reported for induction at Fort Sheridan, Ill., with infant son, saying he could find no one to take care of child. He was given a 24-hour pass and warned to report next day, minus the baby.

Nori Pasisavinti

Mūsiškių bolševikų laikraštis paskelbė: "Rytoj atiduos sovietams pagarbą už palaužimą nacių armijos."

Atrodo, jog bolševikai bando pasiimti kreditą už laimėjimus Italijoje ir Normandijoje, kur ištikro palaužiama nazių armija.

— Pypkius.

DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Rezidencija ir Ofisas
3417 S. Halsted Street
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.
Nedėliomis pagal Sutartį

DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3246 S. Halsted Street

LIETUVIAI DAKTARAI
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinus Pritaiko
744 W. 35th Street

DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3246 S. Halsted Street

DR. KARL NURKAT (NURKAITIS)
LIETUVIS DAKTARAS
Optometristas
Pritaiko atsakomąj akių ir prienamą kainą ir ant lengvų išmokėjimų
3241 S. Halsted St.
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

DR. KARL NURKAT (NURKAITIS)
LIETUVIS DAKTARAS
Optometristas
Pritaiko atsakomąj akių ir prienamą kainą ir ant lengvų išmokėjimų
3241 S. Halsted St.
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

DR. J. KULIS
Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

DR. J. P. POSKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3133 S. Halsted St. Chicago
Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12 dienų ir — 7 iki 9 vak.
Išklyrus Antr-nio ir Ketvirt. vak.
Rez. 6504 So. Artesian Avenue
Telefonas Hemlock 2374
Res. valandos: 8 iki 6 vakare
Antradieniais ir Šešt. 8 iki 9 vak.

DR. P. Z. Zalatoris
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytas
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakaris.
Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytas
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0287
Residencija:
6406 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6220

Kaip Augalai Geria Vandeni

Kaikurie medžiai, turėdami 700,000 lapų per vasarą ištraukia iš žemės 120 tonų vandens. Vieno akerio pievos žolė į dieną iščiulpia iš žemės šešius tonus vandens. Del ko jiems reikalinga tiek vandens?

Augmenijoj, ypač medžiuose nuolat vyksta cheminiai procesai, kurie įkaitina medį arba žolę. Kad apsaugotum nuo sudegimo, jie traukia iš žemės kuo daugiau vandens.

Kanados malūnuose 1943 metais sumalta 24,474,698 statinės miltų.

DR. EMILY V. KRUKAS GYDYTOJA IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. REPublic 0054
Jeigu Neatsiliepia — Šauk KEDzie 2868
VALANDOS:

Pirm., Antr. Ketvirt. 6—9 vakare
Penkt. nuo 8:30 vak. iki 9:30 vak.
Šešt. nuo 6 val. vak. iki 9:30 vak.
Trečiadieniais ir Nedėliomis Pagal Susitarimą

Dr. Margeris 3325 S. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Sventadieniais tik susitarus
Phone YARDS 7299

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL.

DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3246 S. Halsted Street

DR. K. DRANGELIS
DENTISTAS
2420 W. Marquette Rd.
Arti Western Av

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL.

DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3246 S. Halsted Street

DR. KARL NURKAT (NURKAITIS)
LIETUVIS DAKTARAS
Optometristas
Pritaiko atsakomąj akių ir prienamą kainą ir ant lengvų išmokėjimų
3241 S. Halsted St.
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

DR. A. J. ZIMONTAS
Seniausias Lietuvis
DENTISTAS
3252 So. Halsted St.

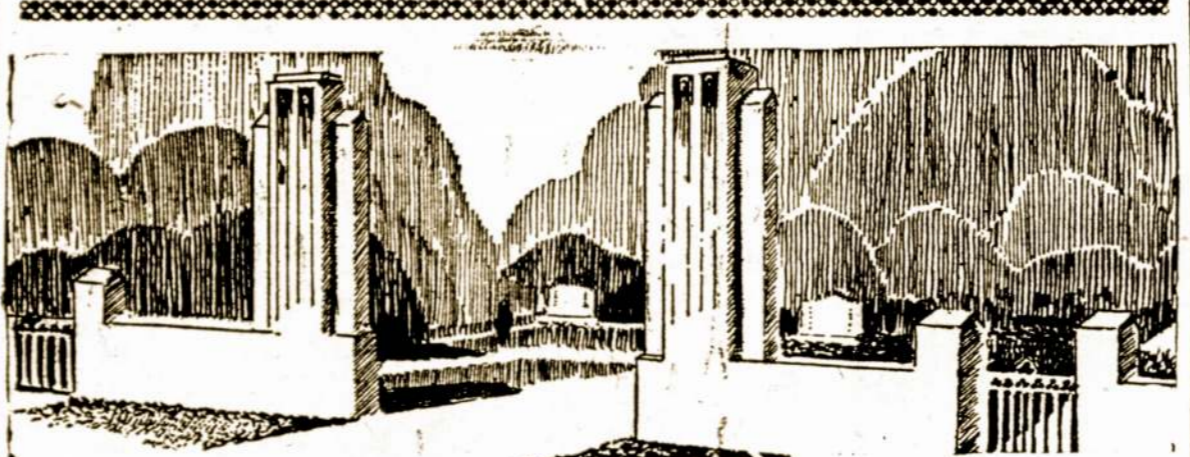
DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Sereodj pagal sutartį.

DR. BERTASH
756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-4 P.
Nedėliadieniais pagal sutartį.

DR. J. P. POSKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3133 S. Halsted St. Chicago
Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12 dienų ir — 7 iki 9 vak.
Išklyrus Antr-nio ir Ketvirt. vak.
Rez. 6504 So. Artesian Avenue
Telefonas Hemlock 2374
Res. valandos: 8 iki 6 vakare
Antradieniais ir Šešt. 8 iki 9 vak.

DR. J. P. POSKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3133 S. Halsted St. Chicago
Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12 dienų ir — 7 iki 9 vak.
Išklyrus Antr-nio ir Ketvirt. vak.
Rez. 6504 So. Artesian Avenue
Telefonas Hemlock 2374
Res. valandos: 8 iki 6 vakare
Antradieniais ir Šešt. 8 iki 9 vak.

J. P. VARKALA
VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS
Perkėlė Savo Raštine į Brighton Parką
4148 Archer Avenue
PHONE VIRGINIA 2114
Su Income Taxų ir Kitokiais Reikalais Kreipkitės
Viršminėtu Antrašu

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
— NARIAI —
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulančių Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICZ IR SUNUS
Phones: Canal 2515 Comm. 5765 Pullman 1270
2314 West 23rd Place 10756 So. Michigan Ave.

A. M. PHILLIPS
3307 So. Lituania Ave. Phone Yards 4908

J. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St.
VISI TELEFONAI: YARDS 1419

J. LULEVICIUS
4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAZEIKA ir J. EVANAUSKAS
3819 So. Lituania Ave. Phone Yards 1188

LEONARD F. BUKAUSKAS
10821 S. Michigan Ave. Phone Pullman 9661

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS.
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAI DOTUVIŲ ISTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Tel. Yards 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4330-34 S. California Ave.
Tel. LAFayette 0727
DYKAI Kopyčios visose Chicagos dalyse
Radio Programas nuo 8:00 iki 8:30 Pirmadienio ir Ketvirtadienio
Vakare iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru